БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 141
25 АВГУСТ
ЧОРШАНБА
1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Бинокорлик ишларини янада яхшилайлик

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати капитал ва граждан уй-жой қурилишига катта аҳамият бериб келмоқдалар, оғир саноатнинг барча тормоқларида капитал қурилишига кўп маблағ ажратмоқдалар. Ўтган йили кенг исте'мол моллари ишлаб чиқариш саноатининг ўзида уч юзга яқин янги давлат корхонаси ишга туширилди. Фақат шаҳар ва ишчи посёлкаларининг ўзида умумий майдони 28 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой қурилди. Совет давлати бинокорлик ишларига йилдан-йилга кўплаб маблағ ажратмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмида капитал қурилишга сарфланган маблағ ўтган йилнинг шу даврига нисбатан кўмир саноатида 23 процент, енгил ва озиқ-овқат саноатида 48 процент, қишлоқ хўжалигида 53 процент, савдо тормоқларида 130 процент ошди.

Ижодкор совет халқи ўзининг тинч ижодий меҳнати блан мамлакатимиз экономикасини — социалистик саноатни, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, халқ исте'мол қиладиган моллар ишлабчиқаришни тобора кенгайтириш учун тинмай курашмоқда.

Совет ҳокимияти йилларида областимиздаги шаҳар ва қишлоқларнинг қиёфаси тубдан ўзгарди. Коммунистик партия раҳбарлигида ленинча-сталинча миллий сиёсатнинг тўғри амалга оширилиб келаётганини ва Иттифоқ Ҳукуматининг бевосита бераётган ёрдами туфайли областимизда Чирчиқ, Бекобод, Оҳангарон, Олмалиқ ва Янгийўл каби кўпгина саноат марказлари вужудга келди. Илгари чўл биёбон ёки тўқайзорлардан иборат бўлган жойларда йирик корхоналарнинг корпуслари, кўпқаватли уй-жой бинолари, мактаблар, маданият саройлари ва бошқа маданий-оқартув бинолари қад кўтарди.

Республикамизнинг пойтахти — Тошкент Совет Иттифоқининг кўркам ва обод йирик шаҳарларидан бирига айланди. Илғор Совет архитектурасининг порлоқ ғалабаларини ўзида акс эттирган Навоий кўчасидаги муҳташам бинолар, Сталин номидаги тўқимачилик комбинатининг азамат корпуслари, унинг атрофидаги тўқучиларнинг обод ва кўркам шаҳарчаси, тошкентлиларнинг сайргоҳига айланиб кетган театр майдони областимизнинггина эмас, республикамизнинг ҳам фахридир.

Область партия ва совет ташкилотлари бу йил қурилиш ишларига катта аҳамият бермоқдалар. 1954 йилда қурилиш ишларига ўтган йилга қараганда қарийб 40 миллион сўм кўп маблағ ажратилди. Бу йил ўтган йили битмай қолган бинолардан умумий ҳажми 6376 квадрат метр қурилиш битазилиб фойдаланишга берилди. Яна 1954 йил давлат планига кўра умумий ҳажми 10679 квадрат метр уй-жой қурилиши битказилиб фойдаланишга бериш кўзда тутилади. Бу йил областимизнинг кўпгина шаҳар ва районларида саноат корхоналари, мактаблар, кутубхона, клуб, болалар боқчалари ва бошқа бинолар қурилади.

Областьдаги илғор қурилиш об'ектларининг коллективлари қурилишдаги мавжуд резерв ва техникадан социалистик мусобақа асосида унумли фойдаланиб, меҳнат унумини оширишда самарали натижаларга эришмоқдалар. Тошкент шаҳар қурилиш трестига қарашли 2,3 ва 5-нчи қурилиш участкаларининг коллективлари шулар жумласидандир. Ўртоқ Аветисов бошлиқ 3-нчи қурилиш монтаж участкасининг коллективи қурилаётган об'ектни Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик юбилейи шарафига битказиш мажбуриятини олиб фидокорона меҳнат қилмоқда. Бу участкада барча ишлар қат'ий график асосида олиб борилмоқда. Оғир меҳнат талаб қиладиган ишларнинг механизациялаштирилиши натижасида кундалик топшириқ 110 ва 115 процентга етказилиб бажарилаётир. Бинокорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларнинг яхши йўлга қўйилиши, кундалик график ва социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини системали суратда текшириб борилиши, иш сур'атини тезлатиш ҳамда сифатини яхшилашга катта ёрдам бермоқда.

Броқ, бинокорлик ишларининг 1953 йил ва шу йилнинг биринчи ярми якунлари областимизда аҳволнинг яхши эмаслигини кўрсатади. 1953 йилда давлат қурилиш плани 76,5 процент бажарилди, холос. Бу йил ҳам қурилиш ишларининг бориши ҳозирги талабга мутлақо жавоб бермайди. Чирчиқ шаҳридаги 12-нчи (бошлиғи ўртоқ Рягалов), Янгийўл шаҳридаги 1-нчи (бошлиғи ўртоқ Яковлев) қурилиш-монтаж участкаларида бинокорлик ишлари ниҳоятда секинлик блан бормоқда. Бу участкаларда йиллик давлат плани фақат 33 — 24 процент бажарилди. Бу қурилишларнинг раҳбарлари ҳозирги қулай шароит ва мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланмаётирлар.

Тошкентдаги Бузулицкий ва Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бўлган 4 — 6-нчи қурилиш-монтаж участкаларида эса аҳвол бундан ҳам ёмон. Бузулицкий ва Йўлдошев ўртоқлар ўзларига топширилган муҳим вазифага бепарволик блан қараб келмоқдалар. Қурилиш трестларининг бошлиқлари бинокорлик участкаларидаги рўй бераётган камчиликларнинг сабабларини пухта ўрганмайдилар ва бу камчиликларни йўқотишда бинокорларга ёрдам бермайдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Иттифоқи Министрлар Советининг «Қурилишлар учун йиғма темир-бетон конструкциялар ва детальлар ишлабчиқаришни ривожлантириш тўғрисида»ги қарорида йиғма темир-бетон конструкциялар ҳамда детальлар ишлабчиқариш ва уларни қурилишда жорий қилиш қониқарли равишда ривожлантирилмаётганлиги, йиғма темир-бетон конструкцияларни саноат ва граждан уй-жой қурилишида қўлланиш металлни тежашга, ёғоч материалларнинг сарф қилинишини камайтиришга имкон бериши кўрсатилган. Қарорда меҳнат унумига ва қурилиш сур'атларини та'минланишига қарамай, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари бу масалага етарли э'тибор бермаётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Коммунистик партия ва Совет Ҳукуматининг бу муҳим қарорида бинокорлик ишларидаги жиддий камчиликлар аниқ кўрсатилди ва бу камчиликларни тезда тугатиш, йиғма темир-бетон конструкциялар ва детальлар ишлабчиқаришни кўпайтириш, бунинг учун мавжуд корхоналарни кўпайтириш ва янгиларини қуриш тадбирлари белгилаб берилди. Министрликлар, идоралар ва бинокорлик материаллари саноати ходимлари олдига темир-бетон плиткаларни, тўсиқларни, колонналарни, томларга ёйиладиган панельларни, девор панельларини, кран ости тўсинларини, фундамент плиталарини, зинапояларни ва майдонларини, фермаларнинг элементларини, кўприкларнинг бўй қисмларини, тоннельлар учун тюбингларни, кўмир шахталари учун тиргакларни, трубаларни ҳамда бошқа темир-бетон конструкцияларни ва детальларни кўплаб ишлаб чиқариш каби муҳим вазифа қўйилади.

Министрликлар ва идоралар ҳаммаси бўлиб 1955 йилда 2844 минг кубометр ва 1956 йилда 4855 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялар ва детальлар ишлаб чиқарадиган 402 та заводни ва полигон типидаги 200 та майдончани 1955 ва 1956 йиллар ичида қуриб битказишлари керак. Сўнгра қарорда йиғим темир-бетон конструкциялар ва детальларни, шунингдек индустриал методларни қурилишга кўплаб жорий қилишга ҳам катта аҳамият берилади.

Областимиз территориясидаги министрликлар ва қурилиш ташкилотлари ходимлари, бинокорлик материаллари саноати корхоналари коллективларининг вазифаси — КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг бу муҳим қарорини амалга оширишда муносиб ҳисса қўшишдан иборатдир.

Йиғма темир-бетон конструкциялар ва детальларни кўплаб ишлаб чиқариш ва уни қурилишда кенг жорий қилиш давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим масаладир. Партия, совет ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари қурилиш об'ектлари ва саноат корхоналаридаги барча имконият ва резервларни сафарбар этиб, бу вазифани амалга ошириш учун курашмоқлари лозим.

Қурилиш об'ектлари ва саноат корхоналарининг партия, касаба союз ташкилотлари агитация ва пропаганданинг барча воситаларидан фойдаланиб, партия ва ҳукуматимизнинг бу муҳим қарорини бинокарлар ва ишчилар оммасига кенг тушинтиришлари керак.

Илғор индустриал методларни қурилишга кенг жорий қилиб, биноларнинг кўркам ва мустаҳкам бўлишига, тез ва арзон битишига эришайлик!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

РСФСРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САН'АТ АРБОБИ И. Н. МОРОЗОВНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

РСФСР да хизмат кўрсатган сан'ат арбоби И. Н. Морозовнинг туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати блан ҳамда унинг халқ амалий сан'атини ривожлантириш соҳасидаги хизматларини тақдирлаб Иван Николаевич **Морозов Меҳнат Қизил Байроқ** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1954 йил 23 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Т. С. ГОРБУНОВНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Т. С. Горбуновнинг туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати блан ва унинг актив жамоат-сиёсий фаолиятини тақдирлаб, ўртоқ Тимофей Сазонович **Горбунов Меҳнат Қизил Байроқ** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1954 йил 21 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Тошкентдаги Каганович номли паровоз-ремонт заводининг коллективи Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик юбилейи шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ҳарқачонгидан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқда. Завод коммунистларининг ташаббускорлиги блан цехлар, бригадалар ва айрим ишчилар ўртасида юбилей шарафига социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Цехлар ўртасидаги мусобақада қозон, чўян қуйиш ва арматура цехлари олдинда бормоқда. Бу цехларнинг ишчилари 7 ойлик ишлабчиқариш планини ортиғи блан бажардилар.

Заводдаги кўпчилик ишчилар ўз зиммаларига янги, оширилган мажбурият олиб, бу мажбуриятни шараф блан бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Жумладан, қозон цехининг слесари М. Очилов, механика цехининг токари А. Фозилов, ғилдирак цехининг слесари В. Костин каби ўнлаб илғорлар смена нормаларини иккиярим-уч хисса ошириб бажараётирлар. Чўян қуйиш цехининг токаря Н. Азизов ишлабчиқаришда технология процессини а'ло даражада бошқариши, барча имкониятлардан тўла фойдаланиши натижасида шу бешйилликдаги ўз нормасини аллақачон адо этиб, ҳозир 1956 йилнинг июль ойи ҳисобига ишламоқда. Тезкорлик методи блан ишлаётган токарьлардан Р. Фатхуллин ва А. Қодиров ўртоқлар ойлик ишлабчиқариш нормаларини 250 — 300 процентдан бажариб келаётирлар. Уларнинг муваффақиятларидан руҳланган бошқа ишчилар ҳам илғор иш методларини қўлланиб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Завод коллективи ички резервлардан унумли фойдаланиш, меҳнатни яхши ташкил қилиш, рационализаторлик ва новаторлик таклифларини кенг жорий қилиш натижасида 7 ойлик давлат топшириғини муддатидан бирнеча кун олдин ортиғи блан бажарди. Пландан ташқари 12 тонна чўян, 5 тонна бронза қуйиб берилди. Ўтган йилги 7 ойликка нисбатан бу 7 ойликда меҳнат унуми 10,4 процент оширилди ва маҳсулот таннархи 2,5 процентга камайтирилди.

Шу кунларда завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари эришилган муваффақиятларни меҳнат соҳасида янада янги ютуқлар блан мустаҳкамлаш учун астойдил курашмоқдалар.

А. ЗАБРОВСКИЙ.

Юбилей олдидан

Оҳангарон кончилари ўртасида Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар блан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда. Кўмир разрезининг ҳар иккала участка коллективи кўмир қазиш юзасидан берилган топшириқни системали равишда ошириб бажараётирлар. Меҳнатсевар коллектив август ойининг 15 куни ичида пландан ташқари 7 эшелон кўмир қазиб чиқарди.

Шунингдек, разрез механизаторлари ҳам социалистик мусобақа асосида ишлаб юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Ҳожи Алиқулов бошлиқ 2-нчи участка экипаж а'золари 15 кун ичида пландан ташқари 5 эшелон, ёш машинист, комсомол а'зоси Н. Халилов бошлиқ экипаж а'золари эса 3 эшелон кўмир чиқардилар. Разрезнинг 2-нчи участка коллективи ички резервлардан яхши фойдаланиб меҳнат унумини кун сайин оширмоқдалар ва ишлабчиқариш графигини системали равишда бажармоқдалар.

9-нчи шахтанинг биринчи участка коллективи ҳам фидокорона меҳнат қилиб, пландан ташқари кўплаб кўмир чиқармоқда. Айниқса, комсомол а'зоси Бойматов бошчилигидаги навалоотбойшчиклар бригадаси яхши натижаларни қўлга киритмоқда.

Шунингдек, шаҳардаги цемент заводининг меҳнатсевар коллективи ҳам республикамиз юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Завод коллективи ҳар куни пландан ташқари шаҳардаги қурилишлар учун ўнлаб тонна юқори сифатли цемент тайёрлаб бераётир. Старший машинист Устюжанцев раҳбарлигидаги бригада а'золари август ойининг биринчи ўн кунлигида нормадан ташқари 200 тонна цемент ишлаб чиқарди.

Е. ГОДОВИКОВ.

Ернинг ирригация-мелиорация ҳолатини яхшиламоқдалар

Тошкент областининг колхозчилари ва механизаторлари ирригация-мелиорация ишлари ойлигига қўшилдилар. Гидротехника иншоотларини ремонт қилиш, ариқлар ва коллектор-зовурларни тозалаш ишлари ҳамма ерда кенгаймоқда.

Шу блан бир вақтда қўриқ ерларни ўзлаштириш учун янги ариқлар қазилмоқда. Ҳовос районида ирригация шоҳобчалари 6 минг гектар майдонга бўлинади. Келаси йилнинг кўкламида бу ерларга биринчи марта пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари экилади.

Гулистон, Сирдар'ё, Верхне-волинск, Бўка, Пискент ва Охангарон районларининг мингларча колхозчилари Мирзачўл ерларини суғарадиган Киров номли каналнинг чап томон дамбасини мустаҳкамлашга ва кенгайтиришга киришдилар. Дамбага ҳозирдаёқ дастлабки бирнеча минг кубометр тупроқ ёткизилди. Каналнинг реконструкция қилиниши қўшимча равишда 10 минг гектардан ортиқ қўриқ ва янги ерларни суғориш имкониятини беради.

Ойлик давомида областьда 300 та об'ектда йирик қурилиш ишлари амалга оширилади. Ер ишлари ҳажми 2,5 миллион кубометрга етади. Сув айирғичлар қуриш вақтида тўғон ва каналларга бир миллион кубометрга яқин бетон ёткизиш мўлжалланади. Янги каналлар қуриш ва мавжуд каналларни тозалашда 55 га экскаватор ва ўнларча ер қазиш машиналаридан фойдаланилади. (ЎзТАГ).

Совет Иттифоқида

Харьков. Тевелев майдонидаги уй-жой биноси.

В. Зунин фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

БУГУНГИ КИШИНЕВ

КИШИНЕВ, 23 август. (ТАСС). Молдавия пойтахтининг гитлерчи босқинчилардан озод қилинганига эртага ўн йил тўлади. Ўн йил ичида республика пойтахтида кўпгина ажойиб ўзгаришлар бўлди. Шаҳарда янги бинолар қурилди ва у гўзаллашди. Бундан бирнеча йил муқаддам Кишиневга келиб кетган киши ҳозир шаҳарни танимайди.

Шаҳарнинг марказий магистрали бўлган Ленин проспектида кўпқаватли уй-жой бинолари, ма'мурий бинолар ва магазинларнинг чиройлик архитектура ансамбльлари барпо этилди. Яқинда бу проспектда А. С. Пушкин номли молдаван музикали-драма театрининг янги биноси қад кўтарди.

Бу йил уй-жой қурилиши учун давлат томонидан 45 миллион сўм, я'ни ўтган йилдагига қараганда бир ярим баравар кўпроқ маблағ ажратилди. Шаҳар меҳнаткашларидан икки мингдан кўпроқ оила шахсий уй-жойлар қурмоқдалар.

Улуғ Ватан уруши тамом бўлганидан кейин Кишинев саноати маҳсулотнинг юзларча янги турларини — сирланган идишлардан тортиб тош кесадиган машиналар ва қайроқ-шлифовка станокларигача турли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Кишинев корхоналарининг маркаси бўлган винолар, консервалар, пойафзал, трикатаж ва бошқа буюмлар жуда машҳурдир. Ҳозирги вақтда шаҳарда янги корхоналар — тикучилик фабрикаси, шампань винолари заводи, тамаки-ферментация заводи, кондитер фабрикаси қурилмоқда.

ВОЛГА ДЕНГИЗЛАРИ УЧУН ТЕПЛОХОДЛАР

ГОРЬКИЙ, 23 август. (ТАСС). В. М. Молотов номли завод коллективи пассажир теплоходларини кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Бу теплоходлар Куйбишев, Сталинград, Горький сув омборларида ва бошқа гидроузелларда қатнайди.

Янги теплоходлар соатига 21 километр тезлик блан юради. Ҳарбир теплоход 250 пассажир учун мўлжалланган.

Бугун ана шундай теплоходларнинг биринчиси қурилиб бўлди.

ҚЎШИМЧА СУРАТДА ЯРИМ МИЛЛИОН ГЕКТАР ҚЎРИҚ ЕРЛАР ОЧИЛДИ

ОЛМАОТА, 23 август. (ТАСС). Қозоғистон қирларида ғалла ўрим-йиғими оммавий равишда олиб борилмоқда. Мингларча трактор бригадалари ўрим-йиғим ишларини қўриқ ва бўз ерларни қўшимча суратда ҳайдаш блан боғлаб олиб бормоқдалар. Шимолий Қозоғистон областидаги Калинин номли МТС йиллик пландан ташқари икки ярим минг гектар янги ерларни келгуси йилда дон экиш учун тайёрлаб қўйди. Шу область да ташкил қилинган Жданов номли дон совхози планда белгиланган 21 минг гектар ўрнига ҳозирдаёқ 22 минг гектар қўриқ ва бўз ерларни ҳайдаб қўйди. Кустанай областидаги Комсомол ва Славен номли янги дон совхозлари ер ҳайдаш йиллик планини бир ярим баравардан кўпроқ ошириб бажардилар.

23 августгача Қозоғистоннинг колхозлари, совхозлари ва от заводларида давлат планидан ташқари ярим миллион гектар қўриқ ва бўз ерлар ҳайдалган. 1955 йилда дон экиш учун янги ерларни ҳайдаш ишлари давом этмоқда.

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИНИНГ 25 ЙИЛЛИГИ

РИГА, 22 август. (ТАСС). Латвия тўқимачилари республикадаги энг йирик саноат корхонасининг — «Ригас мануфактура» комбинатининг 25 йиллигини нишонладилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист босқинчилар корхонани тамомила вайрон қилган эдилар. Рига озод қилинганидан кейин ишчилар ва инженер-техник ходимлари комбинатни қисқа муддат ичида тикладилар ҳамда қардош иттифоқчи республикаларнинг ёрдами блан уни илғор техника блан та'минладилар. Ҳозирги вақтда комбинатда юзларча биринчи даражали машиналар ишлаб турибди. Урушдан кейинги йилларда комбинатда ип-калава ишлаб чиқариш қарийб тўрт баравар, тайёр газлама ишлаб чиқариш эса беш мартадан зиёдроқ кўпайди; меҳнат унуми ип йигиришда 85 процент, тўқимачиликда эса 65 процент ошди.

Корхона коллективи йиллик ишлабчиқариш планини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашмоқда.

МЕДИЦИНА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚЎШИМЧА ҚАБУЛ

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги мамлакатнинг олий медицина ўқув юртларига қўшимча суратда ўқучилар қабул қилабошлади.

Қозон, Озарбайжон, Минск ва Тошкент медицина институтлари ҳузурида отоматологик факультетлари очилади. Бу факультетлардан ҳарбирининг биринчи курсига 100 киши қабул қилинади.

Харьков отоматология институтига қабул қилинадиган студентлар сони 100 кишига ҳамда Каунас институтининг отоматология факультетига ва Тбилиси институтининг фармацевтик факультетига 50 кишидан кўпайтирилади.

Воронеж, Рязань ва Иваново медицина институтларида даволаш факультетларига 1954 йилда қабул қилинучилар сони 125 киши кўпайтирилади.

(ТАСС).

Қрим области. Алуштага борадиган йўл.

Н. Бондаренко фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ШАХТЁРЛАР КУНИ ОЛДИДАН

СТАЛИНОГОРСК, 22 август. (ТАСС). Москва ҳавзасидаги илғор шахтёрларнинг кончилари Шахтёрлар кунини муносиб равишда кутиб олишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

«Красноармейскуголь» трестига қарашли «Гранковская» 3-нчи шахтасининг кончилари шу кунларда кўмир чиқаришни анча кўпайтирдилар. Бу шахтада суткасига корхонанинг проект қувватида белгиланганидан кўра бир ярим баравар кўпроқ кўмир қазиб чиқарилмоқда. Коллектив саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажарди. Пландан ташқари чиқарилган дастлабки эшелонлар жўнатилди.

«Москвоуголь» комбинатининг 15 та шахтаси саккиз ойлик планни муддатидан илгари бажарди.

ҚОРАҚУМ КАНАЛИ ТРАССАСИДА ТЕКШИРИШ ИШЛАРИ

АШХАБОД, 21 август. (ТАСС). «Туркмонгидроводхоз» институтининг экспедицияси бўлажак Караметнияз сув омбори районида қидириш ишларини тугаллаб, Ашхабодга қайтиб келди. Бу сув омборининг сув блан тўлғазилиши Қорақум каналининг энг кўп меҳнат талаб қиладиган участкасида ишларни тез сур'атлар блан ривожлантириб юборишга имкон беради.

Институт коллективи Амудар'ёдан бошланиб чўллар орқали Мурғобгача борадиган каналнинг деярлик бутун трассасида катта ишлар олиб бормоқда. Қурилиш жойига доимий комплекс экспедицияси жўнаб кетди, экспедиция составида проект группаси ҳам бор. Текшириш ва қидириш отрядлари канални Марий участкасида иш олиб бориладиган трассани аниқлаб бўлдилар. Шу блан бирга ўша участкада ёрдамчи корхоналар ва посёлкалар қурилиши учун иш чертёжлари ҳам тузилиб бўлди.

Ҳозирги вақтда институт Тошовуз ва Чоржўй областьлари районларидаги ерларнинг мелиорация аҳволини яхшилаш блан боғлиқ бўлган ишларни ҳам бажармоқда.

Умумхалқ ишига қўшилган ҳисса

СТАВРОПОЛЬ, (ТАСС). Ставрополь ўлкасидаги колхоз ва совхозлар планда белгиланган 105 минг гектар ўрнига 130 минг гектар қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштирдилар. «Ульяновский» дон совхозида бир минг гектардан кўпроқ бўз ерларда баҳори буғдойдан биринчи ҳосил йиғиб олинди. Олинган ҳосил гектарига юз пуддан ортиқ бўлди.

Ўлка ғаллакорлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қўриқ ва бўз ерларни яна ўзлаштириш тўғрисидаги қарорини зўр ҳурсандчилик блан кутиб олдилар. Дала меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг чақириғига жавобан янги оширилган мажбуриятлар олмоқдалар. 200 минг гектардан кўпроқ қўриқ ва бўз ерлар кузги дон экиш учун тайёрланмоқда. Янги ерларни ўзлаштириш, кам ҳосил берадиган кўпйиллик ўтлар экишни камайтириш ҳисобига келгуси йилдаёқ Ставрополь ўлкасида кузги буғдой етиштириш миллионларча пуд кўпайтирилади.

«Айгурский» қўйчилик совхозининг бош агрономи Н. В. Хлутов ТАСС мухбири блан суҳбатда бундай деди:

— Биз партия ва ҳукумат Ставрополь ўлкаси совхозларининг қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш соҳасида эришган муваффақиятларини та'кидлаб ўтганликлари блан фахрланамиз. Бу умумхалқ ишига механизаторларимиз ҳам анча кучларини сарф қилдилар. Улар Приманич даштида планда белгиланган саккиз минг гектар ўрнига 9.567 гектар қўриқ ерларни очдилар. Лекин бизнинг имкониятларимиз бу блан тугамайди. Совхозда яна 12 минг гектар қўриқ ер бор, биз шу ерларнинг ярмисини кузда ўзлаштиришга қарор қилдик. Шундай қилиб, бизда кузги буғдой экин майдони тўрт баравар кенгайтирилади. Совхоз ўзини буғдойнинг қурғоқчиликка бардош берадиган сортли уруғлари блан та'минлади. 12 та янги трактор, 28 та сеялка олинди. Буларнинг ҳаммаси бизга кузги дон экишни қисқа муддатларда ва агротехника жиҳатидан юксак даражада ўтказишга имкон беради.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

Ирригация-мелиорация ишлари ойлигининг бориши тўғрисида

Коллектор-зовур шахобчаларини тозалаш ҳисобига сизот сувлари даражасини пасайтириб, ғўзанинг ҳосил тўплаши ва пахтанинг ўз вақтида етилиши учун энг кўп қулай шароит туғдириш юзасидан самарали тадбирларни амалга оширишни, шунингдек янги ва қўриқ ерларни ўзлаштириб 1955 йил баҳорида чигит ва бошқа экинлар экиш учун зарур бўлган тайёргарликнинг та'минлашни кўзда тутиб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети шу йил 20 августдан 20 сентябрьгача ирригация-мелиорация ишлари ойлигини ўтказиш тўғрисида областьлар томонидан қилинган таклифни ва улар ишлаб чиққан тадбирларни қабул қилдилар.

Бу вазифани ва катта ҳажмдаги ишларни бажариш республиканинг партия, совет, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик органларидан, шунингдек бошқа министрликлар ва идоралардан одамларнинг ишга оммавий равишда чиқишини та'минлашни ва ишни уюшқоқлик блан бошлаб юборишга тегишли даражада тайёргарлик кўришни талаб этади.

Броқ, республика сув хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги, область партия ва совет ташкилотлари ирригация-мелиорация ишларини ўтказиш учун тайёргарлик кўришда ва ишни бошлаб юборишда йўл қўйиб бўлмайдиган даражада сусткашлик кўрсатаётирлар.

Андижон областида ирригация-мелиорация ишларига 20 августда пландаги 72.800 киши ўрнига 2.262 киши, Наманган областида пландаги 39.100 киши ўрнига 3.621 киши, Бухоро областида 36.300 киши ўрнига 3.308 киши чиққан. Қашқадар'ё, Хоразм областьлари ва Қорақалпоғистон АССРда эса ҳозиргача ҳам иш бошланмаган.

Маданият министрлиги, Соғлиқни сақлаш министрлиги, Савдо министрлиги ва «Ўзбекбирлашув» ирригация мелиорация ишларида иштирок этаётган кишилар учун зарур шароит туғдиришга мас'улиятсизлик блан қараб келаётир.

Республика министрликлари ва область ташкилотлари айрим раҳбарларининг шу хилдаги уюшқоқсизликлари ва интизомсизликлари бу йил республиканинг давлатга камида 3 миллион тонна пахта етказиб бериш ва пахта етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятининг сўзсиз бажарилишини та'минлашга қаратилган муҳим тадбирлар амалга ошмай қолишига сабаб бўлиши мумкин деб ҳисоблаб, Ўзбекистон КП Марказий Комитети **қарор қилади:**

1. Ирригация-мелиорация ишлари ойлигини ўтказишда республика министрликлари ва область ташкилотларининг айрим раҳбарлари томонидан йўл қўйилаётган сусткашлик ва уюшқоқсизлик қоралансин.

2. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги (Коржавин ва Тихомиров ўртоқлар), Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги (ўртоқ Эргашев), Андижон область партия комитетининг секретари ўртоқ Мирзабеков ва область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ашуров, Наманган область партия комитетининг секретари ўртоқ Нуриддинов ва область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳайдаров, Бухоро область партия комитетининг секретари ўртоқ Жўрабоев ва область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Жумаев, Қашқадар'ё область партия комитетининг секретари ўртоқ Ступников ва область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Раҳмонов, Хоразм область партия комитетининг секретари ўртоқ Гайкович ва область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ризаев ҳамда Қорақалпоғистон АССР область партия комитетининг секретари ўртоқ Маҳмудов ва Министрлар Советининг раиси ўртоқ Сеидниёзовларнинг э'тибори Ўзбекистон КП Марказий Комитети III Пленумининг 20 августдан 20 сентябрьгача бўлган давр ичида ирригация-мелиорация ишлари ойлигини ўтказиш тўғрисидаги қарорини бажаришда интизомсизлик қилаётганликларига жалб этилсин.

3. Сув хўжалиги министрлиги, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, область ижроия комитетлари ва область партия комитетлари, район ижроия комитетлари ва район партия комитетларига ирригация-мелиорация ишларини бажаришга одамларнинг оммавий равишда чиқишларини ва белгиланган миқдордаги механизмларни тўла ишга солишни та'минлаш учун қўшимча чоралар кўриш мажбурияти юклансин.

Сув хўжалиги ишларининг белгиланган муддатдан кечикиб бошланганлигини назарда тутиб, белгиланган ҳажмдаги ишларни 20 сентябрьгача сўзсиз бажаришни та'минлаш учун колхозчиларнинг ирригация-мелиорация ишларида юқори меҳнат унумига эришишига алоҳида э'тибор қилиш зарур деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигига (Коржавин ва Тихомиров ўртоқлар) ирригация-мелиорация ишларини лойиҳа-смета ҳужжатлари ва зарур бинокорлик материаллари блан та'минлаб, ишда узулиш бўлишига йўл қўймаслик мажбурияти юклансин.

5. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги (ўртоқ Қўчқоров) Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги (ўртоқ Соатов), Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги (ўртоқ Зиёмов) ва Ўзбекбирлашув (ўртоқ Биков) га ирригация-мелиорация ишларига иштирок этаётган колхозчиларга маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатишда, шунингдек озиқ-овқат ва бошқа биринчи даражада зарур бўлган буюмлар блан савдо қилишлаги камчиликларни тез кун ичида бартараф қилиш мажбурияти юклансин.

6. Мазкур қарорнинг 4-нчи ва 5-нчи моддаларида кўрсатилган министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ойликни ташкил этишда зарур бўлган чораларни ўз вақтида кўришга шахсан мас'ул эканликлари огоҳлантирилсин.

Колхоз партия ташкилоти ва пахта йиғим-теримига тайёргарлик

Колхозимиз кўптормоқли хўжаликдир. Бизда пахта, сабзавот, картошка, чорвачилик маҳсулотлари йилдан-йилга кўпаймоқда. Колхоз ривожланиши блан бирга, қишлоғимизнинг қиёфаси ҳам ўзгармоқда. Ўз қишлоғимиздан кўпгина мутахассис кадрлар — тажрибали пахтакорлар, чорвадорлар, агрономлар, ўқитувчилар, медицина ходимлари етишиб чиқди. Турли касбда бўлган бу кишилар колхоз ишлабчиқаришини янада юксалтириш, қишлоқ хўжалик артели экономикаси ва маданиятини кўтариш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар.

Партия ташкилоти кишилар блан ишлашга катта э'тибор бермоқда. Чунки бу — энг муҳим ишдир. Биз ўз тажрибамизда шунга ишонч ҳосил қилдикки, кишиларни тарбиялаш, улар тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиш меҳнат унумининг ошишини та'минламоқда.

Ўтган йил колхозимиз давлат пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажарди. Лекин шундай бўлса ҳам ишимизда бирқанча камчилик ва нуқсонлар рўй берди. Дастлаб биз пахта териш машиналаридан кенг равишда фойдаланаолмадик. 800 гектар пахта майдонидан фақат 300 гектарнгина машинада теришга тайёрланган эди.

Ўтган қишда колхозимиз янада йириклашди. Бизга Карл Маркс номли колхоз ҳам қўшилди. Бу колхоз кўп йиллардан бери қолоқ ҳисобланиб, давлат пахта тайёрлаш планини бажармай келар эди. Шунинг учун партия ташкилоти бу участкада партия кучларининг қандай жойлаштирилганлиги блан қизиқди. Коммунистларнинг қобилиятига қараб, уларни ҳал қилувчи участкаларга бириктириш, уларнинг активлиги ва ташкилотчилигини ошириш партия ташкилотига барча хўжалик ишлари блан кундалик равишда шуғулланиш, рўй бераётган камчиликларни ўз вақтида сезиб олиб, бу камчиликларни тугатиш, колхозчиларнинг меҳнат соҳасидаги ғайратини кучайтириш имкониятини берди. Биз колхоз ишлабчиқаришининг экономикаси блан чуқурроқ шуғулланадиган, жамоат хўжалигининг барча тормоқларини ривожлантиришда колхоз правлениесига амалий ёрдам берадиган, колхоз даромадини кўпайтириб, колхозчиларнинг ўсиб бораётган моддий ва маданий талабларини борган сари яхшироқ қондирадиган бўлиб қолдик.

Партия ташкилоти кишиларни тарбиялашда ҳамма воситалардан фойдаланмоқда. Бутун оммавий-сиёсий иш колхозчиларнинг меҳнат унумини оширишга ва бошқа экинларнинг ҳосилини кўтаришга, жамоат чорвачилигини янада ривожлантиришга қаратилди. Колхоз а'золарига КПСС Марказий Комитетининг сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумлари тарихий қарорларининг аҳамияти кенг тушинтирилди.

Колхозда кўп сонли агитаторлар коллективи бор. Уларнинг кўпчилиги коммунист ва комсомоллардир. Партия ташкилоти агитаторларни танлаш ишига катта э'тибор берди. Колхознинг энг яхши кишилари — правление а'золари, бригада ва звено бошлиқлари, илғор колхозчилар, қишлоқ интеллигентлари агитаторликка жалб қилинди.

Бу йил экин майдони анча кенгайган: фақат пахта майдонининг ўзи икки ярим минг гектар ерни эгаллайди. Колхозчиларимиз далада фидокорона меҳнат қилиш блан бирга колхозда, районда, бутун мамлакатимизда ва чет элларда бўлаётган воқиаларни билиб туришга ҳам қизиқадилар. Бу агитаторларга қўшимча вазифалар юклайди. Партия ташкилоти уларнинг ишига конкрет ёрдам бермоқда. Агитаторлар учун мунтазам равишда семинарлар ва кенгашлар ўтказилиб, оммавий-сиёсий ишлар соҳасидаги вазифалар тушунтириб турилади.

Агитаторларнинг колхоз ишлабчиқаришига та'сири тобора кучлироқ сезилмоқда. Кўп агитаторлар меҳнатда шахсан ўрнак кўрсатмоқдалар. Агитаторлардан Исмоил Охунов, Собирхон Турғунов, Биби Исломова ва бошқалар ўз участкаларида намунали ишлаётганликлари учун колхозчилар ўртасида катта обрў қозонганлар.

Агитация ишида таққослаш методи катта натижа бермоқда. Масалан, Турғун Аслонқулов, Мелибой Мамараҳимов, Рўзибой Холбековлар бошлиқ бригадаларнинг ерлари бир-бирига туташган, иш шароити бирхил. Бу бригадалар чигитни бир вақтда экиб бўлиб, текис ундириб олдилар. Лекин ғўзани парвариш қилишга келганда улар турлича ишладилар. Ўртоқ Мамараҳимов бригадасининг а'золари агротехникага қаттиқ риоя қилдилар, механизаторлар блан ҳамкорликда ишладилар, звено бўлиб ишлаш принципига э'тибор қилдилар. Бошқа бригадаларда ғўза парваришига етарли э'тибор қилинмади. Асланқулов бригадасида ғўзаларни ўт босди, суғориш яхши ташкил қилинмади. Шунингдек Холбеков бригадасида ҳам ғўза парвариши қониқарли олиб борилмади.

Биз ҳар уччала бригада а'золарини тўплаб, Мамараҳимов бригадаси мисолида ғўза парвариши тўғри ташкил этилганда қандай яхши натижа беришини кўрсатдик, қўшни бригадаларнинг қолоқлик сабабларини батафсил муҳокама қилдик. Ишнинг устида, далада ўтказилган суҳбат яхши натижа берди. Шундан кейин қолоқ бригадалар ҳам ўз ишларини яхши ташкил этдилар ва ғўза парваришидаги қолоқликни тугатдилар.

Бригада ва звенолар ўртасида мусобақанинг кенгайтирилиши меҳнат унумини оширишга катта та'сир кўрсатди. Мусобақанинг биринчи кунларидан бошлаб коммунист Холдор Ғаниев бошлиқ бригада кўзга кўрнабошлади. Бригадада кучларнинг тўғри тақсимланиши, иш графикларининг тўла ва ошириб бажарилиши натижасида ғўза яхши ҳосил тўплади. Аббос Тошматов, Эгамқул Назаров ва Каримқул Назаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда дала ишларининг пухта ташкил этилганлиги натижасида барча колхозчилар кунлик топшириқларни ошириб бажариб келдилар. Бу звеноларда ҳаркунги ишга якун ясалди ва юз берган камчиликларни тугатиш учун тадбирлар белгиланди.

Бизнинг колхозимизда райондаги 1-нчи МТС механизаторлари хизмат қиладилар. Дала ишлари бошланиши бланоқ колхозчилар ва механизаторлар ўртасида дўстона ҳамкорлик вужудга келтирилди. Ғўза қатор ораларини ишлаш вақтида ғолиб чиққан тракторчилар учун колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи та'сис қилинди. Ўртоқ Алексей Тень, Василий Белоконь, Ҳошим Абдуназаров механик бўлган трактор бригадалари бирнеча мартадан Қизил байроқни қўлга киритдилар. Мусобақада илғор бўлиб, иш нормасини бир ярим марта бажарган тракторчи Умаров ва Бойзоқовларнинг «Универсал»лари устида байроқчалар ҳилпираб турди.

Колхоз а'золари механизаторлар блан биргаликда ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Бизга қўшилган Карл Маркс номли колхозда илгари кўп деганда 16 центнердан ҳосил олинган ерлар борлигини ҳисобга олсак, бу вазифа анча оғирдир. Лекин биз қийинчиликлардан қўрқмаймиз. Олган мажбуриятимизни албатта бажаражакмиз.

Қолоқ участкаларда колхоз правлениеси раисининг ўринбосари ўртоқ Хўжаев катта иш олиб бормоқда. Унинг тавсияси блан бу участкалардаги бригадалар тажрибали пахтакорлар блан мустаҳкамланди. Ўртоқ Хўжаев 20 йилдан бери пахтачилик блан шуғулланиб бой тажриба ортдирган. У, активнинг ёрдамига суяниб, камҳосил бериб келган ерларда бу йил мўл ҳосил етиштиришга эришди. Қизиғи шундаки, ўтган йил бирқанча оилалар шу ерлардан кўчиб кетган эдилар, энди улар яна қайтиб келдилар. Чунки ҳалол меҳнат қилганда мўл ҳосил етиштириш мумкинлигини улар ўз кўзлари блан кўрдилар.

Биз ўз ишимизда бирмунча ютуқларга эришганимиз блан ҳали ҳам ба'зи камчиликлардан ҳоли эмасмиз. Яқинда ўтказилган очиқ партия йиғилишида колхозчилар сўзга чиқиб колхоз правлениесини ва партия бюросини илғор иш тажрибаларини кенг ёймаётганликлари, айрим бригадаларда агротехника қоидаларининг бузилишига, интизомсизликка тоқат қилиб келаётганликлари учун қаттиқ танқид қилдилар. Йиғилишда Шербўта Деҳқонов бошлиқ бригадада ёппасига суғориш ўтказилиб, ҳосилга зарар етказилганлиги очиб ташланди. Жамол Мирзақулов бригадасида ба'зи колхозчилар ишга чиқмаётганликлари айтилди. Мана бундай ҳолларга биз қат'иян барҳам беришимиз лозим.

Ҳозирги вақтда пахта йиғим-теримига тайёргарлик ишлари қизғин тус олди. Партия ташкилоти йиғим-терим даври учун иш плани тузди. Бу план партия йиғилишида муҳокама қилиниб, тасдиқланди. Планда пахтакорлар томонидан олинган социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши учун кўриладиган конкрет тадбирлар кўрсатилган.

Планда тўрт асосий масала — партиявий-ташкилий ва сиёсий-оммавий ишлар, меҳнатни ташкил этиш ва социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш, йиғим-теримда банд бўлган колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш масалалари бор.

Планга ҳамма ишларни киритиш қийин. Турмуш мўлжалланган ишлардан ташқари янги вазифаларни келтириб чиқаради. Лекин шундай бўлса ҳам бугун нима иш қилишни ва эртага нима иш қилиш кераклигини олдиндан билиш катта аҳамиятга эгадир.

Биз узоқ муддатга мўлжалланган план тузиб, бунда энг асосий вазифаларни белгилаб чиқдик. Партия йиғилишларида йиғим-теримга тайёргарлик, коммунист ва комсомолларнинг авангардлик ролини та'минлаш, пахта йиғим-терими даврида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, чорвачиликни ривожлантириш давлат планининг бажарилиши, беда ва ем-хашак тайёрлаш, чорвачилик биноларини ремонт қилишнинг боришига оид масалаларни муҳокама қилиш кўзда тутилади. Бундан кўриниб турибдики, партия ташкилоти артель хўжалигининг барча томонларига та'сир ўтказишга ҳаракат қилмоқда. Биз пахта йиғим-теримини ўз вақтида ва сифатли ўтказиш блан бирга чорвачилик хўжалигини ҳам э'тибордан четда қолдиролмаймиз. Чунки, колхозда мингдан ортиқ қорамол, 9000 га яқин қўй-эчки ва жуда кўп паррандалар бор.

Оммавий-сиёсий ишни кучайтиришга алоҳида э'тибор бериб, биз 7 жойда агитпункт ташкил қилдик. Ҳамма бригадаларда дала шийпонлари жиҳозланган. Муваффақиятли ишлаш учун колхозчи ва механизаторларга ҳамма шароитлар яратилган. Пахта йиғим-терими даврида агитаторларнинг сони янада кўпайтирилади, кўргазмали агитация учун керакли нарсалар олинади, кўчма кутубхоналарнинг китоб фонди кенгайтирилади, деворий газета ва «Жанговар варақа»лар тез-тез чиқазиб турилади. Бригада ва звеноларда ўтказиладиган суҳбатларнинг тематикаси ишлаб чиқилган. Белгиланган тадбирларнинг кўпи ўтган йилларда қилинган ишларнинг тажрибасига асосланади. Масалан, пахта теримида кўпмингчилик ҳаракати традиция бўлиб қолган. Ўтган йили колхозчилардан Қ. Мелибоева, Хадича Назарова, Зулфия Йўлдошева ва ўнларча бошқа теримчилар мавсумда 8—9 минг килограммдан пахта терган эдилар. Бу йил ҳар бир теримчининг мавсумда 10—15 минг килограмм пахта териши вазифа қилиб қўйилди. Бизнинг колхозда хизмат қилаётган механизаторлар ҳарбир машина блан камида 100 тоннадан пахта теришга мусобақалашмоқдалар. Ҳозирги вақтда пахтаси машина блан териладиган далаларни тайёрлашга алоҳида э'тибор берилмоқда.

Биз ўз планимизни амалга оширишга киришдик. Тарозилар тахт қилиб қўйилди. Пахта ташиш учун 1325 қоп тайёрланди, 1100 этак ҳозирланди, 14 автомашина ва 40 арава ремонтдан чиқарилди. Сушилкалар ремонт қилиниб бўлди ва янги сушилкалар қурилмоқда. Партия ташкилоти болали хотинларнинг иш шароитини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Дала шийпонлари ёнида болалар яслилари жиҳозланди. Бутун ҳаракат кишилар блан ишлашга, пахтанинг асосий қисми — 85 процентини отбор ва биринчи сортлар блан топширишга эришиш учун курашга қаратилган.

Планда партия ташкилоти активларга суяниб ишлаши аниқ кўриниб туради. Биз уларга таяниб барча колхозчиларни партия та'сирига олабиламиз ва ўз зиммамизга олган мажбуриятни шараф блан бажариб, пахта йиғим-теримини қисқа муддатларда муваффақиятли тугаллаймиз.

Мавлон СУЛТОНОВ,

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

Тошкентдаги 1-нчи пойафзал фабрикасининг илғор ишчиси Зина Лисова Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, кунлик топшириқни 200 процентдан ошириб бажармоқда. **Суратда:** ўртоқ **Зина Лисова** иш устида.

В. Володин фотоси.

Областимизда

МТСЛАРДА ОШХОНАЛАР УЧУН ЯНГИ БИНОЛАР

Областимизнинг 26 МТСида «Ўзбекбирлашув» йўли блан ошхона бинолари қурилмоқда. Шу жумладан Бўка, Пискент, Ўртачирчиқ ва Гулистон районидаги МТСларда ҳам янги ошхона бинолари қуришга киришилди. Машина-трактор станцияларининг ишчи, хизматчилари учун қурилаётган ошхона меҳнаткашлар учун яхши хизмат қилмоқда.

Шу йилнинг охиригача бу районларда қурилаётган ошхоналар фойдаланишга топширилади.

ЯНГИ МЕВАЗОР БОҒЛАР КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Оҳангарон район колхозларида олмазор, узумзор ва бошқа мевали дарахтларнинг яхши ўсиши ва серҳосил бўлиши учун жуда катта имкониятлар бор. Бу ернинг табиий иқлими ва ер-сув шароити мевачилик учун жуда мувофиқдир. Райондаги колхозларда янги мевазор боғлар йил сайин кенгаймоқда. Каганович номли ва Куйбишев номли колхозларда янгидан олмазор барпо қилинди. Бу йил 1-нчи МТС зонасидаги колхозларда 120 гектарга яқин майдонга мевали дарахтлар ўтқазилди.

КУКТЕРАК КАСАЛХОНАСИДА РЕНТГЕН КАБИНЕТИ

Калинин районидаги Кўктерак касалхонаси (бош врачи ўртоқ Эшонхонов) аҳолига яхши хизмат кўрсатмоқда. Касалхона малакали мутахассис врачлар блан та'минланган. Бу йил касалхона ёнида алоҳида рентген кабинети қуришга киришилди. Район ижроия комитети бу кабинет қурилишига 35 минг сўм маблағ ажратган. Касалхонанинг рентген кабинети яқин кунларда ишга тушурилади.

ЁШ ЎҚИТУВЧИЛАР ҚИШЛОҚ ЖОЙЛАРИГА ИШГА КЕЛМОҚДАЛАР

Пискент районида умумий та'лим мактаблари тормоғи йил сайин кенгаймоқда. Бу йил 5 та ўрта, 12 та еттийиллик ва 15 та бошланғич мактаб ишлайди. Тошкент шаҳридаги Низомий номли давлат педагогика институтини битириб чиққан ёш педагоглар Пискент райондаги умумий та'лим мактабларида доимий ишлашга келмоқдалар. Ҳозиргача район халқ маорифи бўлими олий ва ўрта ма'лумотли ёш ўқитувчилардан 38 кишини қишлоқ мактабларига ўқитувчи қилиб тайинлади. Бўка, Оққўрғон ва Оҳангарон районларидаги умумий та'лим мактабларига ҳам кўплаб ёш ўқитувчилар доимий ишлашга келмоқдалар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Тошкент темир йўлининг Тошкент области бўйича етакчи касбдаги старший ва ўрта бошлиқлар составини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида*)

Темир йўл транспортида кўп йил хизмат қилганликлари учун СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 28 июльдаги Фармонига мувофиқ **мукофотлансинлар.**

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БЛАН

76. Иван Васильевич **Никогда** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
77. Павел Максимович **Никифоров** — Темир йўл Тошкент бўлими кадрлар бўлимининг бошлиғи.
78. Михаил Наумович **Николаев** — Тошкент йўл дистанциясининг бригада бошлиғи.
79. Михаил Григорьевич **Новиков** — Тошкент вагон участкасининг старший назоратчиси.
80. Алексей Иванович **Ножкин** — Тошкент йўл дистанциясининг йўл мастери.
81. Владимир Никонорович **Отрешенко** — Тошкент товар станцияси тепловоз депосининг машинисти.
82. Василий Евдокимович **Паньявин** — Келес станциясининг бошлиғи.
83. Малик **Пошшахўжаев** — Тошкент йўл дистанциясининг бригада бошлиғи.
84. Александра Андреевна **Пашкова** — сиёсий бўлимнинг инструктори.
85. Иван Григорьевич **Пенкин** — локомотив хўжалик хизмати бошлиғининг ёрдамчиси.
86. Екатерина Ивановна **Повидчикова** — 56-нчи раз'езднинг стрелкачиси.
87. Иван Маркович **Подпалог** — Урсатьевск йўл дистанциясининг бригада бошлиғи.
88. Владимир Дорофеевич **Полешко** — Тошкент пассажир станциясининг паровоз депоси машинисти.
89. Антонина Евгеньевна **Потаржинская** — молия бўлимининг экономисти.
90. Евгения Ивановна **Приткова** — план-иқтисод бўлимининг инженер-экономисти.
91. Василий Денисович **Ревтов** — Урсатьевск участкасининг поезд-вагон мастери.
92. Пантелей Федорович **Репног** — Урсатьевск йўл дистанциясининг старший йўл мастери
93. Лидия Анисимовна **Романовская** — темир йўл Тошкент бўлими локомотив бўлимининг старший инженери.
94. Семьён Лаврентьевич **Рябко** — Тошкент вагон участкасининг поезд-вагон мастери.
95. Петр Васильевич **Рябушкин** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
96. Федор Егорович **Савеличев** — Урсатьевск йўл дистанциясининг йўл мастери.
97. Қўчқор **Саидов** — Тошкент йўл дистанциясининг бригада бошлиғи.
98. Константин Васильевич **Сарбахтин** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
99. Петр Сергеевич **Саянов** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
100. Габдулбар Гарифович **Сайфуллин** — йўл хизматининг старший инженери.
101. Павел Семёнович **Семёнов** — поездлар ҳаракати хавфсизлиги бўйича йўл ревизори.
102. Иван Кузьмич **Середин** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
103. Арсентий Никитович **Сколозубов** — Урсатьевск йўл дистанциясининг йўл назоратчиси.
104. Зинаида Никитична **Слепцова** — йўл хизматининг инженер-геологи.
105. Александр Иванович **Старцев** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
106. Василий Иванович **Степаничев** — Чирчиқ станциясининг поезд тузучиси.
107. Николай Григорьевич **Стрельцов** — темир йўл Тошкент бўлими хладотранспортининг ревизори.
108. Қодир **Тожибоев** — Тошкент дистанциясининг йўл назоратчиси.
109. Дмитрий Гаврилович **Тимофеев** — Тошкент вагон участкаси бошлиғининг ёрдамчиси.
110. Елизавета Николаевна **Толмачева** — юк ташиш ишлари ва юк ташишни планлаш хизмати бошлиғининг ёрдамчиси.
111. Владислав Осипович **Тржецяк** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
112. Назми **Тўлаганова** — Тошкент проводниклар резерви пассажир поездининг бошлиғи.
113. Виктор Андреевич **Тирин** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
114. Рашид **Умаров** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
115. Константин Филимонович **Фатеев** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
116. Иван Емельянович **Федотов** — йўл электромеханик мастерскойининг цех бошлиғи.
117. Александр Алексеевич **Федоров** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
118. Александр Семёнович **Филатов** — Тошкент пассажир станцияси паровоз депосининг машинисти.
119. Федор Степанович **Фомин** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
120. Тимофей Александрович **Фролов** — Урсатьевск бўлимининг поезд диспетчери.
121. Таисия Иосифовна **Фролова** — Урсатьевск бўлимининг узел диспетчери.
122. Филипп Борисович **Хмелевский** — Урсатьевск вагон участкасининг поезд-вагон мастери.
123. Елена Дмитриевна **Ховрина** — бош бухгалтерия секторининг бошлиғи.
124. Лидия Васильевна **Хўжаева** — Қўйлуқ раз'езднинг станция навбатчиси.
125. Михаил Ермолаевич **Худяков** — Тошкент вагон участкасининг мастери.
126. Жума **Хусаинов** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
127. Михаил Игнатьевич **Циганов** — Урсатьевск паровоз депосининг машинисти.
128. Константин Андреевич **Чирков** — Тошкент темир йўл бўлими сиёсий бўлимининг инструктори.
129. Николай Арсентьевич **Чумаков** — Тошкент йўл дистанциясининг бригада бошлиғи.
130. Аширбой **Шодиев** — Урсатьевск кондукторлар резервининг бош кондуктори.
131. Алексей Иванович **Шанин** — Тошкент вагон участкасининг старший вагон назоратчиси.
132. Владимир Николаевич **Шевцов** — Сирдар'ё ёқилғи омборининг бошлиғи.
133. Николай Семёнович **Широчкин** — Урсатьевск вагон участкасининг старший назоратчиси.
134. Вера Алексеевна **Шукарева** — Чирчиқ станциясининг стрелкачиси.
135. Полина Петровна **Элинская** — юк ташиш ишлари ва юк ташишни планлаш хизматининг экономисти.
136. Муҳаммад **Йўлдошев** — Тошкент пассажир станциясининг стрелкачиси.
137. Али **Юсупов** — Урсатьевск станциясининг стрелкачиси.
138. Андрей Иванович **Ягов** — Тошкент вагон участкасининг поезд-вагон мастери.
139. Сергей Иванович **Якунин** — Чиноз станциясининг навбатчиси.

(ДАВОМИ БОР)

*) Боши «Тошкент ҳақиқати»нинг 21 ва 22 август сонида босилган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Фрибгарлар"

Газетанинг шу йил 30 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида ўртоқ Мавлон Икромовнинг Фельетони босилиб, унда Октябрь район совет колхоз бозоридаги бир тўда савдогарларнинг ғализ ишлари фош қилиб ташланган эди.

Тошкент шаҳар Октябрь район прокурори ўртоқ Қосимованинг редакциямизга хабар қилишича, Фельетон юзасидан текшириш ўтказилган ва унда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Газетада номлари кўрсатилган савдогарлар топилиб, ма'мурий чора кўрилган ва иккинчи марта қўлга тушганда улар устидан жиноий иш қўзғотилиши та'кидланган.

Район милиция органига савдогарлар блан кескин кураш олиб бориш тўғрисида топшириқ берилган.

Ўзбек халқининг маданий хазинаси

Тошкент шаҳар Пролетар кўчасидаги катта ҳашаматли бинода Ўзбекистон Давлат сан'ат музейи жойлашган.

Музейда рус, ўзбек халқларининг ҳайкалтарошлик, рассомлик ва миллий тасвирий сан'атининг энг нодир асарлари коллекцияларидан иборат жуда кўп материал бор.

Музейнинг халқ сан'ати бўлими энг ёш бўлим ҳисобланади. Бу бўлим 1925 йилда профессор Б. П. Деникенинг ташаббуси блан Москва қишлоқ хўжалик виставкасидан келтирилган экспонатлар асосида ташкил қилинган эди. «Правда Востока» газетасининг 1925 йил 6 октябрьдаги сонида ёзилишича, шарқ бўлими ташкил қилинган даврда музейда ўзбек халқининг бадиий маданиятини акс эттирувчи бирорта ҳам асар бўлмаган экан.

Музейнинг шарқ бўлими 30 йилга яқин давр ичида тасвирий сан'атнинг нодир асарлари блан бойитилди ва Совет Иттифоқидаги музейлар орасида биринчи ўринлардан бирини эгаллади.

В. А. Шишкин раҳбарлигидаги археология экспедицияси тақдим этган III—V асрлардаги Варахший сан'ати намуналарининг коллекцияси катта бадиий қимматга эгадир.

Қадим замонда ҳозирги Бухорога яқин жойда катта бир қишлоқ бўлиб, бу қишлоқ Варахший деган баҳодир кишининг номига қўйилган экан. Олимларнинг аниқлашича, эрамизнинг I асрларида Варахший шаҳри аҳолиси кўп катта шаҳар бўлган. Музейга келтирилган кўп миқдордаги экспонатлар ўзбекларнинг авлодлари деҳқончилик ва овчилик блан шуғулланганликларини кўрсатади. Бу кишилар табиат ҳодисаларини кузатиб боришлари натижасида тасвирий сан'атни ҳам ривожлантирганлар.

Музейга Варахший сарой деворларига солинган расмларнинг ажойиб копияси келтирилган. Фил минган жангчининг сурати бирмунча схематик ишланган бўлса ҳам, ўша даврдаги меҳнаткашларнинг сан'атга бўлган интилишларини яққол кўрсатади. Нома'лум сан'аткорлар томонидан ишланиб ер усти тузилишларини, ўша замон кишилари, ҳайвон ва балиқларининг реал картинасини кўрсатучи бу бадиий асарлар бундан бирнеча юз йиллар илгари Ўзбекистон территориясида яшовчи халқларнинг ўзига хос маданиятлари бор эканлигини тасдиқлайди.

Музей экспонатларини кўздан кечирган тамошабин дарахт ва металлга ўйиб ишланган нақшларни, зар ип блан тикилган гилам ҳамда наққошлик сан'атининг нодир асарларини кўриб, ўтмишда ўзбек халқининг маданияти нақадар бой ва хилма-хиллигига ишонч ҳосил қилади.

Бу ажойиб асарлар юз йиллар давомида авлоддан-авлодга ўтиб бизгача етиб келган.

Ўзбекистонда кўзга кўринган ўймакорлардан бири Тошпўлат Арслонқуловдир. Сан'ат музейида Тошпўлат Арслонқуловнинг ганчдан ишлаган вазасида, нақшин панносида, моҳирлик блан ишланган ўймакорлик буюмларида сан'аткор ижодий методининг характерли белгилари акс этган.

Тошпўлат Арслонқулов ўзбек бадиий декоратив сан'атининг традициясини рус бадиий халқ сан'ати элементлари блан қўшгани ҳолда Навоий номли опера ва балет театрининг Тошкент, Термиз залларида ўзининг мураккаблиги ва нозиклиги блан ажралиб турувчи ажойиб композицион нақшлар яратди.

Республиканинг кекса рассомларидан бири ЎзССР да хизмат кўрсатган сан'ат арбоби, уста Ёқуб Рауфов халқ сан'атини ривожлантиришга катта ҳисса қўшди. Унинг отаси ёғочга ўйиб расм солишда шуҳрат қозонган сан'аткор эди. Сан'ат музейида Рауфовнинг ижоди турли стол, сандиқча ва бошқа жиҳоз буюмлар орқали намойиш қилинган. Бу буюмларни безашда рассом тожик нақшларини ҳам ишлатади. Рауфовнинг традицион миллий расм ва гулларида пахта, ўроқ ва болға каби совет воқи'лигини акс эттирувчи мураккаб композициялар ишланган.

Навоий номли опера ва балет театри биноси плафонининг бош пештоқи ва ён томонлари Рауфов томонидан безатилгандир.

Акрамов ва Раҳимовлар тайёрлаган кулолчилик буюмлари тамошабинлар диққатини ўзига тортади. Акрамов ясаган идишда пахта теримчисининг расми солинган. Бу экспонатлар кейинги йилларда совет наққошлари ва рассомлари халқ сан'атининг традицион формаларига янги мазмун киритганликларини яққол кўрсатади.

Шаҳрисабзда тикув ишларини билмаган бирорта аёлни топаолмайсиз. Шаҳрисабзликларнинг сан'ат асарлари Иттифоқимизнинг кўп шаҳарларига ма'лум. Бутун дун'ё Париж виставкасида шаҳрисабзлилар дўпписи олтин медаль олишга сазовар бўлди.

Сан'ат музейида «ироқи», «терш» усулида нозик ва чиройли қилиб тикилган дўппилар сақланади.

Ғилоф, сумка, дўппи, кийимлар тасмаси, туфли, чиройли қилиб тикилган ироқилар ўзининг нафислиги, ранг-баранглиги блан ажралиб туради.

Совет ҳокимияти даврида ўзбек халқи учун бутунлай янги бўлган станокли расмлар, графика ва ҳайкалтарошлик каби янги тасвирий сан'ат турлари вужудга келмоқда. Музей залларида совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон рассомлари томонидан яратилган ўнлаб янги сан'ат асарлари йиғилган.

Д. Н. Кардоновский ва улуғ рус рассоми И. Е. Репиннинг шогирди, республиканинг етакчи рассоми Павел Петрович Беньков Самарқандда узоқ йил яшади ва ишлади. Ўз ижодининг бошланғич даврида, бундан 25 йил муқаддам Беньков «Хивали қиз» суратида биринчи марта социалистик Ўзбекистоннинг янги кишилари образини яратди.

Бу асар СССР Давлат Третьяков галлереясида, шунингдек Деҳли, Калькутта, Бомбейда бўлиб ўтган Совет сан'ати виставкасида катта шуҳрат қозонди.

Ўзбекистон сан'ат музейида рассомнинг кўп бадиий асарлари сақланади. Шу жумладан унинг «Дугоналар» номли портрети тамошабинларга манзур бўлмоқда. П. Беньковнинг Ўзбекистон совет маданиятини ривожлантиришда кўрсатган катта хизматларидан яна бири шуки, у ёш ўзбек сан'аткорларини тарбиялашда яқиндан ёрдам берди. Биринчи ўзбек совет рассоми, Беньковнинг шогирди, республика халқ рассоми Лутфулла Абдуллаевдир. У ишлаган расмлар тамошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

Абдуллаев «Театр қурилишида» асарида театр биносининг қурилиши учун курашаётган халқ сан'ати усталарининг образини яратади. Бу реалистик полотнода қурилишга Л. М. Кагановичнинг келиши катта маҳорат блан кўрсатилган.

П. Беньковнинг яна бир талантли шогирди Абдулҳақ Абдуллаев ўз асарларида социалистик давр кишиларининг образини, уларнинг характерли хусусиятларини акс эттиради. Республика меҳнаткашлари ва илғор колхозчиларнинг портретлар галереяси Абдуллаевнинг ижодида катта ўрин олган. Бу портретларнинг кўпчилиги Ватанимизнинг кўп жойларида ма'лум. ЎзССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати М. Уйғурнинг портрети Прагада очилган халқаро бадиий виставкага қўйилган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назарали Ниёзовнинг портрети эса Ҳиндистонда кўрсатилди.

ЎзССР халқ рассоми В. Кайдаловнинг бадиий ижоди, ўзбек халқининг ҳаёти блан чамбарчас боғлангандир. Кайдаловнинг музейга қўйилган «Ҳурмат тахтаси олдида» «Социалистик Тошкент» каби расмларида Совет кишиларининг самарали меҳнати, Ватанимиз қиёфасининг ўзгарганлиги ва бошқа актуал темалар асосий ўринни эгаллайди.

Улуғ Ватан уруши даврида Совет Армияси сафида хизмат қилган рассом В. Кайдалов қатор тематик композициялар яратди. Булар орасида Совет армиясининг озод қилучилик миссиясини улуғловчи «Сахалин бўйлаб» полотноси айниқса катта маҳорат блан чизилган.

Рассом Ў. Тансиқбоев томонидан ишланган Ўзбекистон манзаралари совет тамошабинларига машҳурдир. Рассом ижодининг марказий қисмини янги Ўзбекистоннинг манзаралари, ўзбек халқининг ижодий меҳнати темалари ташкил қилади. Сан'ат музейида рассомнинг «Ғўзани суғориш», «Иссиқ кўл» каби совет воқи'лигини ҳаққонийлик блан тасвирлаган манзарали суратлари ҳам бор. Кейинги вақтларда музей ходимларининг ташаббуси блан «Ҳамза» драматик полотносининг вужудга келиши катта воқиа бўлиб ҳисобланади. В. Уфимцев ва Б. Размаховларнинг ижодий ҳамкорлигида биринчи ўзбек революционер шоири, оташин композитори ва йирик жамоат арбоби, коммунист Ҳамзанинг портрети яратилди.

Сан'ат музейи материаллари ичида XIX аср рус рассомларидан К. Брюллов, И. Е. Репин, В. И. Суриков, И. И. Левитан, Ф. Васильев, В. В. Верешчагин ва бошқаларнинг энг яхши асарлари бор.

Музейда буюк рус рассоми И. Е. Репиннинг «Зинадаги қиз», «Надежда қизининг портрети» ва бошқа асарлари сақланади.

Рус классик рассомлари И. Репин, В. Суриков, И. Левитан, И. Шишкин, В. Верешчагин ва бошқаларнинг йирик, машҳур асарлари тамошабинларнинг диққатини жалб қилмоқда. Верешчагиннинг «Зиндон» картинасида Самарқанддаги еrости зиндонининг мудҳиш картинаси берилади.

Верешчагиннинг музейга келтирилган қизиқарли асарларидан яна бири «Кўкнорилар»дир. 1869 йилда И. Е. Репин ва В. В. Стасовлар бу суратни виставкада кўриб, унга катта баҳо берган эдилар.

Сан'ат музейига кирган ишчи ва хизматчилар, колхозчилар, бадиий билим юрти студентлари, мактаб ўқучилари ва Совет Армиясининг офицерлари рус сан'ати тарихи, ўзбек халқининг бадиий маданият бойлиги блан кенг танишмоқдалар.

Музейда мунтазам равишда турли темада лекциялар бўлиб туради, экскурсиялар ташкил қилинади, тамошабинларнинг тасвирий сан'ат усталари блан учрашувлари ўтказилади.

Ажойиб нодир асарлардан иборат бой коллекцияга эга бўлган Ўзбекистон Давлат сан'ат музейи ишларида камчиликлар ҳам йўқ эмас.

Масалан, Сан'ат музейи фондидаги суратлар, скульптура асарлари ва бошқа тасвирий сан'ат намуналари музей ичида экскурсоводлар томонидан пропаганда қилинаётган бўлса ҳам, бундаги бой маданий меросни музейдан ташқарида оммалаштириш тамоман қониқарсиз аҳволда.

Музейнинг оммавий бўлими рус ва совет тасвирий сан'ати усталарининг асарларини клублар, маданият уйлари, фабрика, завод, олий ўқув юртларида кўчма виставкалар, тасвирий сан'ат ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказиш орқали пропаганда қилишга етарли аҳамият бермаётир.

Давлат Эрмитажи ва Третьяков Галлереяси ҳамда Ватанимиздаги бошқа йирик музейлардан ўрнак олиб, республикамиз қишлоқ ва шаҳарларида кўчма виставкалар ташкил қилиш орқали музей фонди экспонатларини кўрсатиш зарур эди. Бу муҳим тадбирни амалга оширишда музей ходимларига Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Бош сан'ат Бошқармаси катта ёрдам бериши керак.

Музей ходимлари экскурсантларга сан'ат ҳақида ўқиладиган лекцияларнинг савиясига жиддий э'тибор беришлари керак. Лекин ҳозиргача музейда ўқилаётган кўп лекциялар тамошабинларни қизиқтирмайди. Шунинг учун ҳам бу лекцияларда тингловчилар кам бўлади.

Музейда тасвирий сан'ат асарларини пропаганда қилучи каталоглар ва бошқа илмий ишлар йўқ.

Музей коллективи бундай камчиликларни тугатиб, республикамиз меҳнаткашларига маданий хизматни янада яхшилаши керак.

О. АПУХТИН.

Машина блан пахта териш ишларига ҳартарафлама тайёргарлик кўрайлик!

☆

55 гектар пахтани машина блан терамиз

Ўтган йили мен бошлиқ бригада а'золари мўл ҳосил етиштирдилар. Бу йил ҳам бригадамиз а'золари 88 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Шу социалистик мажбуриятни бажариш учун ғўза парваришини комплекс равишда уюштирдик. 88 гектар ғўза майдонини 7 культивациядан чиқардик, 4 кетмон чопиғи ўтказилди. Ернинг шароитига қараб 5 — 6 бор қондириб суғорилди. Шундай қилиб ҳамма майдонда мажбуриятимизни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирдик.

Шу кунларда ўсишдан орқада қолган ғўзаларни парвариш қилиш блан бирга йиғим-теримга ҳам тайёргарлик кўрмоқдамиз. Хирмонлар ремонт қилинмоқда. Экин майдони атрофидаги ариқ-зовурларни тозалаш, сизот сувларини қочириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Бу йил пахта йиғим-терим ишларини асосан машина-кучи блан ўтказамиз. Ҳосилот совети ва агроном маслаҳати блан 55 гектар ердаги пахтани машина блан теришга ажратдик. Бунинг учун катта, кенг карталардаги ғўзаларни алоҳида парвариш қилдик. Пахтаси машина блан териладиган пайкалдаги ғўзани қўшимча равишда парвариш қилиб ўз вақтида чеканкадан чиқардик. Биз машина блан пахта теришни намунали уюштириб, ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил беришни та'минлаймиз. Шу кунларда ғўза баргини тўкиш ишларига тайёргарлик кўрилмоқда. Ғўза баргини ОДН машинаси блан заҳарли дорилар пуркаб туширамиз. Ҳозир заҳарли моддаларни ташиб келтириб қўйдик. Машина блан пахта теришни пухта уюштириш йиғим-теримнинг муваффақиятини та'минлайди.

Абдураҳим МИРЗААҲМЕДОВ.

Оққўрғон районидаги Жданов номли колхознинг бригада бошлиғи.

Универсалчи Рашид Умаров 1516 гектар ердаги ғўзани культивация қилди

ҚОРАҚУИЛИ ҚИШЛОҒИ (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Бўка районидаги Юсупов номли колхознинг 2-нчи участкасида хизмат қилаётган универсалчи ўрток Рашид Умаров Ўртасаройли механизаторлар чақириғига қўшилиб, 1 августгача 1100 гектар майдондаги ғўзани ишлаб бериш мажбуриятини олган эди. Бу илғор универсалчи социалистик мажбуриятни бажариш учун ўз универсалининг яхши ишлашига эришди. 1 августгача 1.480 гектар экин майдонини ишлаб берди.

Ўрток Рашид Умаров ишлаган участканинг ғўзалари серҳосилли бўлиб етилмоқда. Чунки культивация сифатли ўтказилди, нормал кенгликда ва чуқурликда культивация қилинган ғўзалар қондириб суғорилди. У август ойининг қолган кунларида ишни қизғин давом этдираётир. Ўрток Р. Умаров 21 августгача ҳаммаси бўлиб 1516 гектар ердаги ғўза майдонини культивациядан чиқарди. Донгдор универсалчи Рашид Умаров шу кунларда ҳам ғўза культивациясини давом этдираётир.

Бўка районидаги Юсупов номли колхознинг пахта майдонида бу йил 12 та «СХМ—48» маркали пахта териш машинаси ишлайди. Илғор универсалчи ўрток Умаров пахта териш машинасида ишлашга ўтиб, мавсумда 70 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олди. Шу кунларда у ўз машинасини тахт қилиб қўйди.

— Мен машина блан пахта теришда, — дейди ўрток Умаров, — анча тажриба ортдирганман. Бу йил ғўзасини ўзим культивация қилган участкаларда машина блан пахта тераман. Машина блан пахта териш юзасидан олган социалистик мажбуриятимни ҳам шараф блан бажараман.

Пахтани машина блан териш учун мусобақалашаётган илғор механик-ҳайдовчилар ўз устларига янги мажбуриятлар олдилар. «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозида тажрибакор механик-ҳайдовчи И. Рибаков мавсумда 120 гектар майдондаги пахтани машина блан териш мажбуриятини олди. Ўртачирчиқ 2-нчи МТС механик-ҳайдовчи Лим Инокентий ва Ўртасарой 2-нчи МТС механик-хайдовчиси Эргаш Худойбердиев ўртоқлар ҳам пахтани машина блан теришда бошланган мусобақага қўшилиб, янги мажбурият олдилар. **Суратда:** (ўнгдан) **Лим Инокентий, Эргаш Худойбердиев** ва **И. Рибаков.**

Н. Меламед чизган расм.

Пахта териш машиналарини ремонт қилиш кечиктириб юборилаётир

БЕКОБОД. (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Ўтган йили районда машина блан пахта териш ишига район раҳбарлари ҳам, МТС директорлари ҳам, колхоз раислари ҳам яхши э'тибор бермадилар. Районда 25 та пахта териш машинаси мутлақо ишлатилмади. Натижада пахтани машина блан териб олиш плани барбод бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорида пахта йиғим-теримида ўтган йил юз берган жиддий камчиликлар та'кидланиб, пахтани машина блан теришнинг аҳамиятига етарли баҳо бермаслик каби зарарли кайфиятларга зарба бериш, пахта териш машиналарини тез кунда ремонт қилиш зарурлиги кўрсатиб ўтилган эди. Лекин район раҳбарлари (райком секретари Сотиболдиев, район ижроия комитетининг раиси Қодиров ўртоқлар) ҳалигача бу муҳим ишга жиддий э'тибор бермай келмоқдалар.

1-нчи МТС зонасидаги колхозларнинг 2550 гектар, 2-нчи МТС зонасидаги колхозларнинг 2100 гектар ердаги пахтаси машиналар блан терилиши керак. 1-нчи МТСда 82 та пахта териш машинасидан 78 таси ремонт қилиниши зарур. МТСнинг ишлабчиқариш планига мувофиқ 1-нчи кварталда 2 та пахта териш машинаси капитал ремонтдан ва 13 машина жорий ремонтдан чиқарилиши зарур бўлгани ҳолда, фақат битта машина жорий ремонт қилинган, пахта териш машинасининг ремонти учун чиқарилган маблағлар бошқа нарсаларга ишлатиб юборилган.

МТСнинг бош инженери ўрток Л. Столовицкий пахта териш машиналарини ремонт қилиш ишига сра аҳамият бермай келмоқда. У, «ҳали вақт бор, туратуринглар» деб ишни пайсалга солиб, ремонтни кечиктириб юбораётир. МТСда машиналарни ремонт қилиш учун зарур запас қисмлар тайёрланмаган. Шунинг натижасида 9 та трактор «запас қисм йўқ» деган баҳона блан тузатилмай ётибди. «УПХ—1,5» маркали 13 та, «ХЧО—43» маркали 24 та кўрак чувиш машинасининг ремонти ҳамон бошланмаган.

Сталин номли колхозда хизмат қилаётган 9-нчи трактор бригада механиги Қурбон Абдуллаев ўзининг шахсий ишлари блан банд бўлиб, 4 та пахта териш машинасини ремонт қилишга киришмаган. 1-нчи МТС зонасидаги колхозларнинг 580 гектар ерида ғўза 60 сантиметр кенгликда ўстирилмоқда. Бу ерлардаги пахталарни машина блан териб олиш учун мослаштирилиши керак бўлган 14 та пахта териш машинасига ҳали қўл тегизилмаган.

1-нчи МТСда ремонт ишларининг кечикиб кетишига етарли ишчи кучи ажратилмаганлиги ҳам сабаб бўлаётир.

Иккинчи МТС да ҳам ремонт ишлари мутлақо қониқарсиз олиб борилмоқда. МТСдаги 68 машинадан 13 таси капитал, 42 таси жорий ремонт қилиниши, 16 таси техник қаровдан ўтказилиши лозим бўлгани ҳолда энди 12 та пахта териш машинаси жорий ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, 20 та кўрак чувиш машинасидан 12 таси ремонт қилинди. Бу МТС да ҳам ремонт ишларининг суст боришига сабаб шуки, МТС мастерскойида 70 киши ўрнига 10—15 киши ишламоқда, холос. МТС ма'мурияти бирярим сменада ишлашни ташкил этиш тўғрисидаги айрим трактор бригада а'золарининг ташаббусини қувватламаётир. МТС раҳбарлари бу муҳим ишга бепарволик блан қараб, ҳатто ремонт учун аниқ график ҳам тузмаганлар. МТС да ҳалигача қайси колхозда қанча гектар ердаги пахтани машина блан териш бўйича план йўқ.

Колхозларда машина блан териладиган карталар ҳам тўла аниқлаб чиқилмаган. Пахтаси машина блан териш учун ажратилган карталарни ёввойи ўтлардан тозалаш чоралари кўрилмаётир.

Ҳозиргача ҳар иккала МТС да ҳам ғўза баргларини сун'ий равишда тушириш учун зарур бўлган дориворлар колхозларга келтирилмаган. МТС раҳбарлари ҳарбир колхоз қанча дори олиши кераклигини колхозларга ма'лум қилмаганлар. Шунинг натижасида бу дорилар «Сельхозснаб»нинг омборида ётибди.

Пахтани машина блан териш ишига бундай мас'улиятсизлик блан қарашдек зарарли кайфиятга қаттиқ зарба берилиши керак.

Б. ХАЛИЛОВ.

Гектаридан 39 центнердан пахта ҳосили олиш учун

ОРЖОНИКИДЗЕ. (ЎзТАГ). Оржоникидзе районидаги Маленков номли илғор колхоз а'золари пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашни кучайтирмоқдалар. Бутун пахта майдонидаги ғўзалар графикка мувофиқ парвариш қилинмоқда. Ҳозир ҳарбир туп ғўзада 10—12 тадан кўсак ва кўп шоналар бор.

Колхозчилар 815 гектар ернинг ҳар гектаридан 39 центнердан ҳосил олиш учун актив кураш олиб бормоқдалар. Гектаридан 50 центнер ҳосил етиштириш учун курашаётган Тўхта Каримов бошлиқ бригада меҳнатда ўрнак кўрсатмоқда. Бу бригаданинг ҳамма колхозчилари ҳозирдаёқ 250—300 тадан меҳнат куни ишладилар.

Колхозда суғоришни сифатли ўтказишга катта э'тибор берилмоқда. Звено бошлиғи коммунист Зиё Алметов ўзига бириктиб қўйилган майдонни 5 та участкага бўлди ва ғўзани чуқур эгатлар орқали сувни жилдиратиб оқизиш йўли блан суғормоқда. Сув эгатнинг бутун узунлигида оқиб, ҳамма далалар биртекис намланади. Сувчилардан Қудрат Мирзатов, Расул Абдуллаев, Ваҳоб Тошматов ва бошқалар ҳам Алметовдан ибрат олмоқдалар.

Колхоз а'золари ғўзани парвариш қилиш сур'атини тезлатмоқдалар.

ЛЕНИНСК ПАХТА ПУНКТИ МАВСУМГА ТАЙЁР

Алимкент пахта заводининг Ленинск пахта тайёрлаш пункти (мудири ўрток С. Камолов) янги ҳосилни қабул қилишга ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўраётир. Пахта пунктининг ҳамма бинолари ремонтдан чиқарилди. Лабораториялар янги ускуналар блан жиҳозланди.

Пунктда пахтани ғарам қиладиган майдончалар қайтадан қурилди. Ҳозир 12 майдонча тайёр қилинди. Бундан бошқа автомат тарози ҳам ремонтдан чиқарилди. Пункт зонасидаги колхозларга бериш учун 12 минг этак, 11 минг қопқанор тайёрланди.

Ишчи-хизматчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш учун янги бинолар қурилди. Чойхона, ошхона ремонтдан чиқарилди. Ишчиларнинг ётоқхоналари ҳам тайёр ҳолга келтирилди.

Т. ОРИПОВ.

Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топширишни тезлатайлик

КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сотиб олиш давлат планларининг бажарилишини та'минлаш тўғрисида жуда муҳим тадбирларни белгилаб берди. Пленум қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мажбурий етказиб бериш миқдори камайтирилгачлиги туфайли колхозлар ва колхозчилар товар маҳсулотининг анчагина қисмини давлатга оширилган нархлар блан сотиш имкониятига эга бўлганликларини та'кидлаб ўтди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг манфаатларини кўзда тутган бу тадбир қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш, давлат планларини ўз вақтида бажариш, шу блан бирга колхозларга ўзларида кўпроқ маҳсулот қолдириб, уни колхозчиларнинг меҳнат кунларига кўпроқ тақсимлаш ва меҳнаткашларга сотиш имкониятини беради.

Лекин шунга қарамай, Ўртачирчиқ районида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва давлат мажбуриятларини бажариш мутлақо қониқарсиз бормоқда. Районда гўшт тайёрлаш 1 августгача 54 процент, сут 51 процент, тухум 62 процент, жун 52 процент бажарилган, холос. Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришда Маленков номли (раиси ўрток А. Асрақулов), Ильич номли (раиси ўрток Ш. Зокиров), М. Горький номли (раиси ўрток С. Каримжонов), Энгельс номли (раиси ўрток Шечай) колхозлар айниқса орқада қолмоқдалар. Маленков номли колхоз 1 августгача гўшт тайёрлаш планини 20 процент, сут топшириш планини 13 процент, тухум етказиб бериш планини 30 процент бажарди.

Райондаги колхозларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга сотиш иши ҳам ниҳоятда суст бораётир. Гўшт сотиш энди 60 процент, сут сотиш эса 39 процент бажарилган. Бунга сабаб шуки, Тошкент сут комбинатининг райондаги вакили Ж. Иброҳимов, заготскот бошлиғи Исломбеков, район матлубот жамиятининг раиси Т. Мирюсупов ўртоқлар давлат аҳамиятига эга бўлган бу муҳим ишга ўтакетган даражада мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Ўрток Мирюсупов қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотучи колхозлар ва аҳолининг талабларига яраша саноат моллари келтириб берилишини та'мин этмаётир.

Кўпчилик колхозларда брак қилинган, гўштга топширилиши лозим бўлган чорва моллари боқиш ҳамда кам сутли сигирларни алоҳида парвариш қилиб, ундан нормадаги сутни соғиб олишга етарли э'тибор берилмайди. Шунинг натижасида сут соғиб олиш кўпайиш ўрнига камайиб кетган. Ильич номли колхоздаги 20 та сигирдан фақат 10 таси соғилади. Улар ҳам алоҳида боқилмайди. Бу эса, сигирларнинг кам сутли бўлиб қолишига сабаб бўлмоқда. Колхоз 1953 йил октябрь ойидан 1954 йилнинг 1 августигача ҳарбир сигирдан ўрта ҳисобда 166 литрдан сут соғиб олган. Шунингдек Ленин номли колхозда ҳарбир сигирдан соғиб олинган сут 141 литр, илғор «Ленин йўли» колхозида 133 литр, Сталин номли колхозда 127 литрданга тўғри келган. Ҳолбуки, юқоридаги колхозлар блан бирхил шароитда бўлган Калинин номли колхозда 51 бош соғин сигирнинг ҳарбиридан 600 литрдан сут соғиб олинган.

Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш ва давлат планларини бажариш қонун бўлиши лозим. Аммо бу ишга кўпчилик раҳбарлар, ходимлар етарли баҳо бермаётирлар. Маленков номли колхоз партия ташкилотининг секретари ўрток У. Омаров ўтган йилгиси ва бу йилгиси бўлиб давлатдан 133 литр сут қарздор. Ильич номли колхознинг бош бухгалтери Оғабеков давлатга 180 литр сут тўламаган. Тошкент сут комбинатининг Тоштепа қишлоқ советидаги пункти мудири ўрток Мавлонов 4 килограмм жунни 2 йилдан буён топширмай келади. Куйбишев номли колхознинг хўжалик мудири Д. Маниёзов, ҳосилот совети раиси У. Жўраев ўртоқлар давлатдан 30 килограммдан гўшт, 80 литрдан сут қарздорлар.

Мана бу аҳволга тезда хотима бериш керак. Давлат мажбуриятларини аввало раҳбарларнинг ўзлари тўлаб, кейин бошқалар устида гап юритишлари лозим. Шундагина улар колхозда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш давлат планларини ўз вақтида бажараоладилар.

Т. ЙУЛДОШЕВ.

Чорва бинолари қурилишига э'тибор берилмаётир

Паркент районни хўжалигида чорвачилик анча катта ўрин тутади. Аммо кўпгина колхозлар ҳозирги вақтда чорвачилик биноларини қиш учун ҳозирлашга яхши э'тибор бермаётирлар. Районда бу йил чорва моллари учун 8 отхона, 6 қўйхона, 4 молхона, 4 чўчқахона ва 4 паррандахона қурилиши керак эди, лекин буларнинг кўпчилигида ҳали қурилиш ишлари бошланган эмас.

Кўпгина колхозларда, ҳатто қурилиш бригадалари ҳам ташкил қилинмаган. Чорва моллари учун Молотов номли колхозда (раиси А. Жўрабоев), Сталин номли колхозда (раиси Э. Холматов) катта қурилиш ишлари планлаштирилган бўлгани ҳолда уларнинг ҳали биттаси ҳам қурилиб битказилмаган. Бу колхозларнинг раҳбарлари қиш фаслида жой етишмаганидан чорва молларининг анча қийналганини унутиб қўяётирлар. Ҳолбуки ёзнинг энг ғанимат кунлари ўтиб кетмоқда.

Район матлубот жамияти зарур қурилиш материалларини, «транспорт етишмайди», деган баҳона блан вақтида келтирмаётир. Центросоюз йўли блан 1089 кубометр ёғоч, 276 кубометр тахта, 1100 дона шифер ҳалигача ташиб олинмаган. Леспромхоз йўли блан эса пландаги 1800 кубометр ёғоч ўрнига 400 кубометр тахта келтирилди, холос.

Область матлубот жамиятининг раҳбарлари бўлиб ўтган пайчилар йиғилишида район матлубот жамиятига транспорт блан ёрдам бериш ҳақида ва'да берган эди. Бироқ бу ва'да ҳамон бажарилмасдан келмоқда.

Чорвачиликни ривожлантиришда молларни тўла равишда иссиқ жой блан та'минлаш талаб этилади. Паркент район партия, совет ташкилотлари бу талабнинг бажарилишини та'минлаш учун жиддий чоралар кўришлари керак.

Ю. БАҲОДИРОВ.

Ремонт ишлари кечиктирилмоқда

Янги ўқув йилини ҳартомонлама пухта тайёргарлик блан кутиб олиш ҳарбир мактаб коллективининг шарафли бурчидир.

Лекин Москва районидаги 6-нчи ҳунар мактабида ремонт ишлари ғоятда суст бораётир. Мактаб биносининг ва устахоналарнинг капитал ремонти 3 июньда бошланиши керак эди. Аммо мактаб директори М. Иброҳимов, хўжалик ишлар бўйича директор ёрдамчиси Расулев ўртоқлар жорий ва капитал ремонтни 8 августдагина бошладилар. Мактаб ремонтига ажратилган 50226 сўмдан раҳбарларнинг ишга совуққонлик блан қарашлари натижасида ҳозиргача фақат 20 минг сўм сарфланди.

Шуниси ачинарликки, мактаб биносининг қурилиб, фойдаланишга топширилганига ҳали ўн йил бўлгани йўқ. Аммо қаровсизлик орқасида бу пишиқ бинони каттагина маблағ сарфлаб капитал ремонт қилиш лозим бўлиб қолди. Мактаб ёнидаги катта асфальт йўлдан борар экансиз бинонинг ачинарли аҳволга тушиб қолганини кўрасиз. Шогирдларнинг ётоқхона ва ўқишхоналари, устахоналар ҳунар мактабининг 1-нчи корпусига жойлашган. Шу корпусда 150 та дераза бўлса, унинг 90 дан ортиғида ойналари синиб ётипди, кўпларида эса мутлақо ойна йўқ.

Бинонинг ички томонидаги ремонтда фақат 6 киши ишламоқда. 2-нчи корпусда ҳам аҳвол бундан баттар, 3-нчи корпусда ҳали ремонт бошланмаган. Хўжалик ишлар бўйича директор ёрдамчиси ўрток Расулев мактаб ремонтининг кечикишига бўёқлар етишмаслигини сабаб қилиб кўрсатади. Аслида ундай эмас.

Мактабга 200 та тумбочка, 200 та табуретка ва 50 та стол келтирилиши керак эди. Янги ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолишига қарамай ҳалигача уларнинг бирортаси ҳам келтирилмаган.

Ҳунар мактабининг раҳбарлари бепарволик ва мас'улиятсизликка барҳам бериб, қолган ғанимат кунлардан унумли фойдаланишлари ва мактаб ремонтини янги ўқув йилигача тўла-тўкис тамомлаш учун зарур тадбирларни тезликда амалга оширишлари керак.

Т. УНАБОЕВ.

Ҳарбир машинада 100 тоннадан пахта терамиз

(Пахта МТСининг механик-ҳайдовчиси Петр ЧЕРНИХ блан суҳбат)

Октябрь районидаги Киров номли колхозда ўтган йили пахта йиғим-терими КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қароридан илҳомланган ҳолда зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги шароитида ўтказилди.

МТСнинг механизаторлари пахтакорлар блан биргаликда пленум қарорини чуқур ўрганиб, мавсумда ҳарбир машина блан 70—80 тоннадан пахта териш учун социалистик мусобақа асосида ишладилар.

Мен бултур машина блан камида 75 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган эдим. Машина блан биринчи марта пахта тераётган бўлганим учун олган бу мажбуриятнинг бажарилиши анча қийин бўлиб кўринди. Аммо ишдаги ҳақиқий аҳвол машина блан бундан ҳам кўпроқ пахта териш мумкинлигини кўрсатди. Аммо бунинг учун энг олдин пахта териш машинасини яхши ўрганиш ва уни бошқаришда тажриба ортдириш керак экан. Мен машинани қабул қилиб олишдан илгари уни диққат блан ўргандим, барча деталь ва узелларини билиб олдим. Тракторни ҳайдаш тажрибасига эга эдим. Чунки 1942—1945 йиллардаги Ватан урушини ҳисобламаганда 1939 йилдан бери тракторчилик қилиб келаман.

1949 йилда «СХМ—48» маркали пахта териш машиналари колхоз далаларида ишлатилабошлагандан бери мен уларнинг ишини доим кузатиб келдим. Кўпйиллик кузатиш натижасида бу техникадан тўғри фойдаланиш учун экин қаторларининг тўғри бўлиши, ғўза тупларининг бўйи 100—110 сантиметрдан баланд бўлмаслиги, тупроқнинг яхши ишланиши, даланинг бегона ўтлардан тоза бўлиши каби агротехника шартларининг бажарилиши зарурлигига иқрор бўлдим.

Суғориш эгатлари қаторларнинг қоқ ўртасидан ўтиши керак. Улар бироз эгри бўлиб қолса пахта териш машиналарининг иши ёмонлашади.

Пахтани машина блан теришга тайёргарлик иши барвақт бажарилиши, тўғри ғўзанинг бутун ўсиш даврида давом этдирилиши керак. Чигит экишга киришишдан олдиноқ мен МТС ва Киров номли колхоз раҳбарларига мурожаат қилиб, улардан менга муайян пахта майдонини бириктиб қўйишларини илтимос қилдим. Улар илтимосимни қабул қилиб, мени 7-нчи далачилик бригадасига бириктиб қўйдилар. Шунга ўхшаш бошқа тракторчилар ҳам муайян далачилик бригадаларига бириктилдилар. Бу тартиб менга ҳам ва кўпгина ўртоқларимга ҳам пахта териш машиналарини яхши ишлатиш ва меҳнат унумини ошириш учун қулай шароит туғдирилишига ёрдам берди.

Мен ўз ўртоғим Виктор Мазулин блан биргаликда пахтасини машина блан терган 7-нчи далачилик бригадасида ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 28 центнердан ҳосил олинди. Биз гектаридан 32—35 центнердан ҳосил етишган далаларда ҳам пахта тердик. Тажриба шуни кўрсатдики, терим машиналарини мўл ҳосил етишган далаларда ишлатиш кўп фойда берар экан. Чунки бу далалар ғўзаси нормал ривожланган, туплар ётиб қолмаган бўлади. Далада ҳосил қанча кўп бўлса териш машинаси шунча самарали ишлайди.

Пахта териш машиналарининг муваффақиятли ишлаши ғўза баргларини тўкиш натижаларига ҳам боғлиқ. Аммо ўтган йил заҳарли дорилар етишмади, ғўза баргларини тўкишда 1952 йилда келтирилган ва эскириб қолган дориларни ишлатишга тўғри келди. Натижада биз ишлаган участкада ғўзалар вақтида — сентябрьнинг биринчи ўн кунлигида дориланган бўлса ҳам кўпи блан фақат 50 процент барг тўкилди.

Гарчи ғўза барглари яхши тўкилмаган бўлса ҳам биз социалистик мажбуриятимизни ошириб бажардик. Мен мажбуриятдаги 75 тонна ўрнига 80,1 тонна, В. Мазулин 70 тонна ўрнига 70,9 тонна пахта тердик. Н. Железняков 70 тоннага яқин, Б. Шермет 65 тоннадан ортиқ ва бошқалар ҳам анча пахта териб мусобақада ғалаба қозондилар. Бригадамиздаги 9 та машинанинг ҳарбирида ўрта ҳисобда 64,1 тоннадан пахта терилди.

Пахта теримида яхши ишлаганликлари учун илғор механикларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи берилди, улар мотоцикллар блан мукофотландилар ва Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига кандидат бўлиб тасдиқландилар.

Менга ва Мазулинга пахта териш машиналарини унумли ишлатишимизда 7-нчи далачилик бригадасининг бошлиғи ўрток К. Шилин катта ёрдам берди. У, кўкламданоқ пахта териш машиналарини унумли ишлашини та'минлаш учун зарур агротехника тадбирларини амалга оширди ва терим вақтида бизга барча шароитни яратиб берди.

Дастлаб, ҳосили машина блан териладиган участкалар пахтасини қўлда теришга йўл қўйилмади. Икки машинага хизмат қилиш учун 4 кишидан иборат юкчи ва бир арава бириктирилиб қўйилди. Машиналар даланинг қайрилиш жойига етиши бланоқ юкчилар дарҳол шолча ёзиб бункердан пахтани тушириб, тугиб аравага ортиб турдилар.

Ўрток Шилин машинанинг тўхтаб қолишига йўл қўймаслик учун ўқариқлар, машиналар қайриладиган жойларни барвақт тайёрлатиб қўйди.

Шуни ҳам айтиш кераки, барвақт кўрилиб қўйилган агротехника ва ташкилий тадбирлар меҳнат унумини оширишда яхши ёрдам берди. Биз бу ёрдамдан тўла фойдаланишга ҳаракат қилдик.

Мен ҳам, Мазулин ҳам машинани ҳарбир узелини пухта текширмасдан туриб далага чиқмадик. Биз иш вақтининг бир минутини ҳам йўқотмаслик учун эрта тонгда туриб машинани техник қаровдан ўтказиб ишга тахт қилар эдик. Ишни эрталаб ғўзадан шудринг кўтарилиши блан бошлаб, кечқурун шудринг тушабошлагунча давом этдирдик. Шунинг учун мен эрталаб, иш бошланишидан 2 — 2,5 соат олдин далага чиқиб машинани пахта теришга тайёр қилиб қўяр эдим. Бунда мен машинадаги чанг тўзонларни артар, лой бўлса тозалар, шпиндельларни ювиб мойлар, болтлар ва улоқ жойларни текширар эдим. Шчеткаларнинг ейилиши ёки уларнинг нотўғри ўрнатилиши натижасида шпиндельлар ва шчеткалар блан шпиндель планкалари ўртасида ҳосил бўладиган оралик пахтанинг шпиндельларга ўралиб қолишига ва теримнинг чала бўлишига сабаб бўлади. Шунинг учун мен шчеткаларнинг шпиндельларга нисбатан ҳолатини ҳар куни текшириб, агар оралик кенгайиб кетган бўлса уни тузатиб турдим.

Техник қаровдан пухта ўтказилиб турган машина кун бўйи тўхтовсиз ишлаб турди. Иш пайтида ҳар тупдаги пахтани мумкин қадар кўпроқ олишга, ерга кам тўкишга ҳаракат қилдим. Бунда шпиндель барабанлари ўртасидагиораликка алоҳида э'тибор берилди. Чунки бу оралик кенгайиб кетса пахта чала терилади, жуда торайиб кетса пахта тўкилади. Мен далаларимиздаги ғўзаларнинг яхши ривожланганлигини ва кўсакларнинг 65 процентдан ортиғи очилганлигини э'тиборга олиб олдинги барабанлар ўртасидаги ораликни 32 миллиметр, кейинги барабанлар ўртасидаги ораликни 28 миллиметр қилиб созладим. Айрим ҳолларда барабанлар ўртасидаги ораликни кўк кўсакларни шпиндель тишлари тегиб бироз из қолдирадиган даражагача торайтирдим. Ораликнинг иш процессида кенгайиб кетмаслигини иш давомида бирнеча марта текшириб турдим.

Одатда механик-ҳайдовчилар машинада ўтирганда фақат олдинги томонгагина қарайдилар. Мен кўпроқ иш аппаратларининг юришини кузатаман, қабул камерасига ғўза шохларини тушиб қолмаслик эҳтиётини қиламан.

Бундан ташқари мен ер сатҳининг рельефига қараб иш аппаратини қанча кўтариш, ёки тушириш зарурлигига ҳам аҳамият бераман.

Мен аппаратни кўтариш вақтида созлаш механизмидан фойдаланиб уни пастки ҳолатда шундай тутдимки, натижада остки полозканинг изи қатор пушталарига бироз тушиб қоладиган бўлди. Аммо полозканинг ерга қаттиқ тиралишига йўл қўймадим. Чунки полозка ерга қаттиқ тиралса, қабул камерига қум, тупроқ кириб қолади, шпиндельларнинг пастки втулкаси ва шпиндельларнинг ўзи тез ейилиб кетади.

Мен машинанинг тўхташини ва шпиндельларни ювишни қисқартириш ҳисобига иш кунидан тўла фойдаланишга ҳаракат қилдим. Бунинг учун ювишнинг янги усулини қўлладим. Бу усул шундан иборатки, машина ҳарбир айланиб келганида шпиндельлар ҳўлланиб қўйилади ва машина қаторлар орасига кириб бирнеча метр юрса шпиндельга юққан кўк доғ ювилиб кетади.

Ювишнинг бу оддий усули туфайли машинанинг шпиндельларни ювиш учун тўхташи жуда камайтирилди.

Мен шу усулда ишлаб бутун мавсум давомида биринчи теримда ҳар куни 3026 килограммдан, иккинчи теримда 1506 килограммдан пахта тердим. Биз ўзимизнинг пахта териш агрегатларимиз блан ҳосилнинг 56 процентини териб бердик.

Пахта теришда унумли ишлаганимиз учун катта хақ олдик. Масалан мен 33 кунда 5074 сўм, Мазулин 4548 сўм даромад олди.

Биз бу ютуқлар блан чекланиб қолмоймиз. Колхозимиз механизаторлари КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорини муҳокама қилганларида, бу йил колхозда камида 60 процент пахтани машинада териш ва ҳарбир машинанинг ўртача иш унумини анча ошириш каби юксак социалистик мажбурият олдилар.

Бизнинг 14-нчи трактор бригадаси ҳарбир машинада ўрта ҳисобда 70 тоннадан, 13-нчи трактор бригадаси 60 тоннадан пахта теришга қарор қилди.

Мен ва ба'зи ўртоқлар ҳарбиримиз мавсумда 100 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдик.

Мен бу йил олган мажбуриятимни бажаришгина эмас балки, ошириб адо этиш учун астойдил ҳаракат қиламан. Шу блан бирга бошқа ўртоқларимнинг ҳам пахта теримда машиналардан унумли фойдаланиб, юқори кўрсаткичларга эга бўлишлари учун уларга ёрдам бераман.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Ва'далар қачон амалга ошади?

Киров районидаги Водопроводная, Мингўрик кўчалари жуда серқатнов бўлишига қарамай, қаровсиз ҳолда ётибди. Бу кўчалар ёзда чанг, қишда эса юриб бўлмайдиган даражада лой бўлади. Район ижроия комитети ва унинг раҳбарлари бу икки кўчани тузатиш, тратуарига асфальт ётқизиш тўғрисида 1952 йилдан буён ва'да бериб келмоқдалар, амалда эса ҳечқандай иш қилинмаётир.

Район коммунал хўжалик бўлимининг 1952 йилдан буён қилган иши бу йил фақат 150 метр тратуарга асфальт ётқизишдан иборат бўлди.

Яқин кунларда ўқучилар мактабга қатнайбошлайдилар. Бу кўчалар янада серқатнов бўлади. Бунинг устига куз ҳам яқинлашиб келмоқда. Кўчалар яна шу ҳолида қолиб кетгудек бўлса, лойгарчиликда қатнов анча оғирлашади.

Водопроводная ва Мингўрик кўчалари бўйлаб янги-янги участкалар қурилмоқда, маҳалламиз тобора обод бўлиб бормоқда. Лекин бу янги участкаларда сув етишмаслиги натижасида дарахт кўчатлари ва экинлар қовжираб қуриб қолмоқда. Маҳалла комиссиясининг раиси ўрток Қосим Йўлдошев ва район ижроия комитети сув чиқарадиган моторни ремонт қилиб, маҳалла меҳнаткашларини сув блан та'минлашга бепарволик блан қараб келмоқдалар. Сув тўғрисида меҳнаткашлар район ижроия комитетига ариза блан бирнеча бор мурожаат қилдилар. Ижроия комитет раҳбарлари эса «тўғрилаб берамиз» деган қуруқ ва'дадан нарига ўтмаётирлар.

Киров район ижроия комитетининг раҳбарлари Водопроводная ва Мингўрик кўчасида турувчи меҳнаткашларга бераётган ва'даларини қачон амалга оширар эканлар?

М. МИРСАИДОВ.
Э. ТУЛАГАНОВ.

Ҳалок бўлган совет жангчилари ҳайкали ёнига гулчамбарлар қўйилди

БУХАРЕСТ, 22 август (ТАСС). Румининя озод қилинганлигининг ўн йиллиги муносабати блан бугун Бухарестда, Руминияни озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчиларига ҳайкал қурилган Ғалаба майдонида тантанали равишда гулчамбарлар қўйиш маросими бўлди.

Гулчамбарлар қўйиш маросимида министрлар советининг раиси Г. Георгиу-Деж, Буюк миллат мажлиси президиумининг раиси доктор Гроза, Руминия ишчи партияси марказий комитетининг биринчи секретари Г. Апостол ва бошқа расмий шахслар ҳозир бўлдилар. Гулчамбарлар қўйиш маросимида ўртоқ Н. М. Шверник бошчилигидаги Совет ҳукумати делегацияси, СССРнинг Руминиядаги элчиси Л. Г. Мельников, Хитой Халқ Республикасининг Руминиядаги элчиси Ван Ю-пин, халқ демократияси мамлакатлари элчихоналари ва миссияларининг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Руминия ишчи партияси Марказий комитети ва Руминия Халқ Республикаси министрлар совети номидан, Руминия Халқ Республикасининг Буюк миллат мажлиси президиуми номидан, Совет ҳукумат делегацияси ва СССР элчихонаси номидан, Руминия Халқ Республикасининг қуролли кучлар министрлиги номидан, СССР блан дўстона алоқалар Румин жамияти номидан, пойтахтдаги жамоат ташкилотлари ва бирқанча корхоналар номидан, Бухарест пионерлар ташкилоти номидан гулчамбарлар қўйилди.

ПАРИЖ ОЗОД ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ ЎН ЙИЛЛИГИ

ПАРИЖ, 22 август (ТАСС). Бугун Франция меҳнаткашлари қаршилик кўрсатиш ҳаракати кучлари томонидан Парижнинг озод қилинганлигига ўн йил тўлганлигини нишонламоқдалар. Кеча Парижнинг турли маҳаллаларида мана шу улуғ кунга бағишланиб тантанали маросимлар бўлиб ўтди. Француз қаҳрамон қизи Даниэль Казанованинг хотирасига бағишланган йиғилишда Франция Коммунистик партиясининг, француз хотин-қизлари союзининг ва бошқа прогрессив ташкилотларнинг раҳбарлари ҳозир бўлди.

Парижни гитлерчилардан озод қилиш учун курашга дахли бўлган ҳамма маҳаллаларда тантанали йиғилишлар ўтказилди. Номаълум солдат қабри олдида Францияни озод қилиш учун курашда қурбон бўлган ватанпарварлар хотирасига бағишланган маросим ўтказилди.

Француз меҳнаткашлари Париж озод қилинганлигининг ўн йиллигини «Европа мудофаа бирлашмаси»ни тузишга қарши курашни кучайтириш белгиси остида нишонламоқдалар.

ЧИЛИДА ЗАБАСТОВКА ҲАРАКАТИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 21 август (ТАСС). Аргентинада чиқадиган «Демокрасия» газетасининг хабар беришича, Чилида Американинг мис чиқарувчи «Брэден коопер» компаниясига қарашли тўрт корхонанинг ишчи ва хизматчилари забастовка бошлаганлар. Забастовкада 6 мингдан кўпроқ киши иштирок қилмоқда. Забастовкачилар иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

Париж шаҳрининг мэри Бернар Лафэй жанобларига ТЕЛЕГРАММА

Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ва Москва аҳолиси номидан парижлиларни, Париж шаҳрининг муниципалитетини ва шахсан Сизни Франция республикасининг пойтахти — Парижнинг қўзғолон кўтарган аҳоли томонидан гитлерчи оккупантлардан озод қилинган кунига 10 йил тўлиши муносабати блан табриклайман.

Парижлиларнинг Франциянинг шонли пойтахтини озод қилиш учун олиб борган кураши иккинчи жаҳон урушида гитлерчиларга қарши коалициядаги халқларнинг агрессив герман милитаризми устидан ғалаба қозонишига ва Европада тинчлик ўрнатилишига ёрдам берди.

Франция ва Совет Иттифоқи халқларининг тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашдаги бирдамлиги мустаҳкамлансин.

М. ЯСНОВ.

Москва шаҳар Советининг раиси.

Париж шаҳрининг мэри Бернар Лафэй жанобларига ТЕЛЕГРАММА

Қаҳрамон шаҳар — Сталинград шаҳар Совети ва аҳолиси парижлиларга ва Париж муниципалитетига Франция пойтахти — Парижнинг гитлерчи босқинчилардан озод қилинган кунига 10 йил тўлиши муносабати блан қизғин табрик йўллайдилар.

Сталинградлилар парижлиларнинг ўтмишдаги хизматинигина эмас, балки уларнинг ҳозирги замондаги, герман милитаризмининг туғилиши хавфига йўл қўймаслик ва Европада тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ғайратларига ҳам юксак баҳо берадилар.

Французлар бутун совет халқи каби Сталинград аҳолиси сиймосида ҳам ҳамавақт тинчлик иши ва халқлар хавфсизлиги учун фидокор ва собит курашчиларни кўраоладилар.

С. ШАПУРОВ.

Сталинград шаҳар Советининг раиси.

Руминия озод қилинганлигининг ўн йиллиги

Бухарестда ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши

БУХАРЕСТ, 23 август. (ТАСС). Румин халқи ўзининг улуғ миллий байрамини — Руминия озод қилинганлигининг ўнйиллигини тантана блан ва қувониб нишонламоқда. Бугун Бухарестда Сталин номидаги майдонда ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши бўлди. Трибуналар ишлабчиқариш илғорлари, фан, маданият ва санъат арбоблари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, четэллардан келган меҳмонлар блан лиқ тўлди.

Эрталаб соат 8 да министрлар советининг раиси Г. Георгиу-Деж, улуғ миллат мажлиси президиумининг раиси П. Гроза, Руминия ишчилар партияси марказий комитетининг биринчи секретари Г. Апостол, Н. М. Шверник бошчилигидаги Совет ҳукумат делегациясининг аъзолари ва бошқа расмий кишилар трибунага чиққанида уларни ҳамма қизғин овация блан кутиб олади.

Парадни қабул қилувчи Руминия Халқ Республикаси қуролли кучлар министри Э. Боднараш майдонда саф тортиб турган қўшинларнинг олдидан ўтиб, уларни озодлик куни блан табриклайди. Сўнгра у трибунага чиқиб парадга тўпланганларни Руминия ишчилар партияси Марказий Комитети ва ҳукумат номидан Руминия озод қилинганлигининг ўнйиллиги блан табриклайди ва қутлайди. Кучли «ура» овозлари янграйди, артиллерия салюти гумбурлайди. Йиғма оркестр Руминия Халқ Республикаси ва СССРнинг давлат гимнларини ижро этади.

Фанфарачилар ҳарбий парад бошланганлигидан дарак берадилар. Ҳарбий академиянинг тингловчилари, ҳарбий ўқув юртларининг курсантлари, пиёда аскарлар, денгизчилар, чегарачилар, казалерия, мотомеханиклаштирилган қўшинлар, артеллерия, танклар адил саф тортиб майдондан ўтадилар. Осмонда самолетлар ғизиллаб учиб ўтади. Трибунадагилар ўз халқининг тинч ижодий меҳнатини бардам бўлиб қўриқлаб турган Руминия Халқ Республикаси қуролли кучларини қизғин равишда қутлайдилар.

Сўнгра қуролли ишчи дружиналари майдонга кириб келади. Озод мамлакатнинг бахтли болалари — пионерлар ранг-баранг ипак рўмолчаларни ҳилпиратиб ва гуллар кўтариб трибуналар ёнидан ўтадилар.

Майдон бир нафас бўшаб қолади. Майдондан совет танкининг макети экипажи блан ўтиб бормоқда. Ҳамма томонда гул кўтарган кишилар унга қараб югурадилар. Румин меҳнаткашларининг халоскори бўлган совет қўшинларининг кутиб олинишини тасвирловчи бу гўзал манзарани трибунадагилар қаттиқ қарсаклар блан олқишлайдилар.

Намойишчилар Руминия ишчилар партияси ва ҳукумат раҳбарларининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми аъзоларининг портретларини, пойтахт корхоналари коллективларининг меҳнатда эришган шонли ғалабаларини, мамлакатнинг ўтган 10 йил ичида қўлга киритган муваффақиятларини акс эттирувчи транспарантларни кўтариб ўтадилар. «Яшасин тинчлик таянчи бўлган СССР!», «Яшасин 23-нчи август!» деган хитоблар янграйди.

Намойишдан сўнг физкультурачилар паради бўлди.

Бухарест меҳнаткашларининг 5 соатдан кўпроқ давом қилган паради ва намойиши румин халқининг социализм қуриш йўлида эришган ажойиб муваффақиятларига, унинг тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашга қатъий бел боғлаганлигига кўрик бўлди. Парад ва меҳнаткашлар намойиши румин ва совет халқлари ўртасидаги бузилмас қардошларча дўстликнинг кучли манифестациясига айланди.

* * *

Руминия озод қилинганлигининг ўнйиллиги муносабати блан Клужда Крайовда, Сталин шаҳрида, Тиргу-Мурешда, Яссада ва бошқа шаҳарларда ҳам меҳнаткашларнинг оммавий намойишлари бўлди.

Руминия озод қилинганлигининг ўнйиллиги шарафига бугун Бухарестда ва бошқа бирқанча шаҳарларда салют бериб, тўп отилади.

Майдонларда, пойтахт паркларида ва боғларида халқ сайиллари бўлади.

Норвегия Компартияси Марказий комитетининг АҚШ Компартиясига мактуби

ОСЛО, 23 август. (ТАСС). Бугун «Фрихетен» газетаси Норвегия Коммунистик партияси Марказий комитетининг АҚШ Компартиясига юборган мактубини эълон қилди. «Реакция томонидан Компартия ва шу блан тинчлик ва прогресснинг ҳамма кучларининг таъқиб қилинаётганлиги, — дейилади мактубда, — мамлакатимизда халқнинг ғазабини қўзғатди. Биз Коммунистик партиянинг мардлигига қойил бўлиб, тинчлик ва прогресснинг барча кучларини бирлаштириш учун, тинчлик, эркинлик ва халқ фаровонлиги учун коммунистлар олиб бораётган курашни ҳечқандай таъқиботлар тўхтатаолмайди, деб ишонганлигимизни билдирамиз».

Хитой халқининг ватан хоинлари устидан чиқарган ҳукми

ПЕКИН, 23 август. (ТАСС). «Цюнь чжунжибао» газетаси хабар беради: Шэньси вилоятида бирнеча марта суд бўлди ва шу суд мажлисларида ватан хоинларидан 103 кишининг иши кўрилди Реакцион «Игуаньдао» ташкилотининг қолдиқларидан бўлган бу жиноятчилар аҳоли орасида қўпоручилик ишларини олиб борганлар, ҳукумат тадбирларини бузишга уринганлар, ёлғон овозалар тарқатганлар, диверсия актлари қилганлар ва маҳаллий активларни ўлдиришга тайёрланганлар. Контерриволюционерларни қамоққа олиш вақтида уларнинг уйларидан қуроллар ва уларнинг «Игуаньдао» номли жиноятчилар ташкилотига мансублигини кўрсатувчи материаллар топилган

Халқ судлари мана шу бандитлар ташкилотининг бошлиқларидан 8 кишини ўлим жазосига ҳукм қилдилар. Судланувчиларнинг қолганлари турли муддатлар блан қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Англия лейбористлар партияси делегациясининг Хитой Халқ Республикасида бўлишига доир

ПЕКИН, 23 август (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: Англия лейбористлар партиясининг К. Эттли бошчилигидаги делегацияси Шарқи-Шимолий Хитойга қилган сафаридан кеча Пекинга қайтиб келди. Делегация Пекинга келатуриб йўлда Таншаньда тўхтади ва буерда Кайлань кўмир конларини бориб кўрди.

Дрезденда иккинчи умумгерман конференцияси ёпилди

БЕРЛИН, 23 август (ТАСС). Дрезденда умумгерман конференцияси ўз ишини тамомлади. Бу конференция Германия Демократик Республикасида ва шунингдек Ғарбий Германияда коммунал хўжаликнинг ва аҳолига социал-маданий хизмат кўрсатишнинг аҳволини муҳокама қилди. Шу муҳокама вақтида Ғарбий Германия шаҳарлари ва жамоатларидаги муниципал муассасаларнинг вакиллари Германия Демократик Республикасидаги шаҳарларда ва жамоаларда бўлаётган тинч қурилишнинг муваффақиятлари блан ва республика аҳолиси турмушининг моддий ва маданий даражаси юксалиб бораётгани блан муфассал танишишга ҳамда шу муваффақиятларни Ғарбий Германия шаҳарлари ва жамоаларининг Бонн ҳукумати олиб борган қайта ҳарбийлаштириш ва ҳарбий тайёргарлик сиёсати натижасида мусибатда қолганлиги блан таққослаб кўриш имкониятига эга бўлдилар.

Конференция қатнашчилари якдиллик блан қабул қилинган баёнотда барча немис шаҳарлари ва жамоаларидаги муниципал ходимларнинг ҳамда немис халқининг Германиянинг парчаланишига хотима бериш ҳамда бирлашган, демократик ва тинчликсевар Германияни вужудга келтириш учун курашга чақирдилар.

Конференцияда муниципал масалаларда умумгерман миқёсида битимга келишга ёрдамлашиш комитети бир овоздан сайланди. Катта Берлин обер-бургомистри Фридрих Эберт комитетга раис бўлиб сайланди.

Халқ сиёсий маслаҳат кенгаши Бутун-хитой комитети бюросининг сессияси

ПЕКИН, 22 август (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради:

Халқ сиёсий маслаҳат кенгаши Бутунхитой комитети бюросининг 20—22 август кунларида кенгайтирилган сессияси бўлиб ўтди. Комитет раисининг ўринбосари Чжоу Энь-лай сессияда ҳозирги замон халқаро аҳвол тўғрисида доклад қилди.

Сессия Хитой Халқ Республикасидаги барча демократик партиялар ва халқ ташкилотларининг Тайваньни озод қилиш тўғрисидаги қўшма декларациясини кенг муҳокама қилгандан кейин бир овоздан қабул қилди.

Афғонистон-Чехословакия иқтисодий муносабатлари

КОБИЛ, 23 август (ТАСС). Кеча буерда Афғонистон блан Чехословакия республикаси ўртасида бу йилги товар обороти, тўловлар тўғрисида ҳамда кредит тўғрисида тузилган иқтисодий битимлар имзоланди.

Чехословакия Афғонистонга саноат моллари, қишлоқ хўжалик машиналари, йўл қурилиши учун машиналар ва бошқа моллар етказиб бериб, бунинг эвазига Афғонистондан пахта, жун, қуриқ мева ҳамда бошқа маҳсулотлар ва қишлоқ хўжалик хомашъёси олади.

Кредит тўғрисидаги битимда Чехословакия томонидан Афғонистонга йилига 3 процент ҳисобидан 8 йил муддат блан 5 миллион доллар кредит берилиши кўзда тутилади. Бу кредит Афғонистонда саноат корхоналари қуриш учун ишлатилади. Афғонистон бу кредитни Чехословакияга моллар етказиб бериш йўли блан узади.

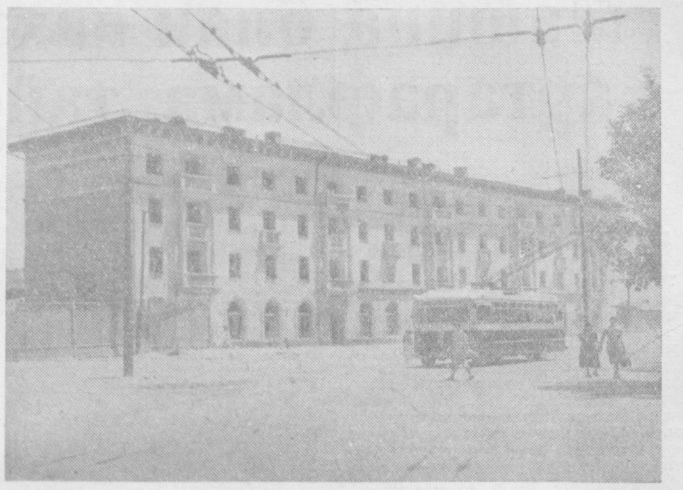

Суратда: Бешёғоч майдонига солинган янги бинонинг умумий кўриниши.
А. Палехов фотоси.

МОСКВА МУЗИКАШУНОСЛАРИНИНГ ЁРДАМИ БЛАН

Орган — овоз ҳажми ва катталиги жиҳатидан духовой музика асбоблари орасидаги энг катта ҳамда жуда мураккаб музика асбоби ҳисобланади. Тошкент давлат консерваториясига 1947 йилда Львовдан келтирилган орган икки манульдан иборат бўлиб, у 1760 музика трубасига ва 27 регистрли оёқ педалига эга.

Бу улкан музика асбобини ремонт қилиш учун Тошкент консерваториясининг дирекцияси Москвадан мутахассислар чақирган эди. Москва давлат Консерваторияси Н. Сапожников, Ф. Мюллер, В. Расторгуев ва А. Алпатова ўртоқлардан иборат музика асбоблари мутахассислари бригадасини юборди. Бу бригада ҳозир органни ремонт қилиш юзасидан муваффақият блан иш олиб бормоқда.

Тошкент давлат консерваториясидаги фортепиано класси ҳузурида орган асбобини ўрганиш махсус курси очилган бўлиб, уни ўзбек қизи Роза Каримова биринчи бўлиб ўтган ўқув йилида тугатиб чиқди. Орган чалиш санъатини эгаллаган Роза Каримова ўз билимини бошқа ўртоқларига бериш учун консерваторияда ишга қолди.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ИЗОСТУДИЯСИДА

Яқинда Тошкентдаги темирйўлчилар маданият саройи биносида темирйўлчилар тасвирий санъат студиясининг бадиий раҳбари рассом Г. Ткачёвнинг асарларидан иборат катта виставка очилди.

Совет геологларининг ҳаётини ҳикоя қилучи «Яна уйда» деган сюжетли композиция ва 28 та етим болани тарбиялаган «XVIII партсъезд» колхозининг аъзоси Бахрихон Аширхўжаеванинг жозибали портрети тамошабинлар эътиборини жалб қилмоқда. «Пахта терими» ва «Ойниса» композициялари ҳам диққатга сазовардир.

Рассом Г. Ткачёвнинг темирйўлчилар маданият саройидаги виставка стендларига қўйилган 90 дан ортиқ асари тамошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

КОМБИНАТДА РАДИОУЗЕЛ ҚУРИЛДИ

Гўшт комбинати дирекцияси ва партия ташкилоти ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Яқинда комбинатда радиоузел қурилиб, ишга туширилди.

Ҳозир ошхона, бош механика бўлими, молларни сўйиш ва тозалаш цехларига ўрнатилган радио-репродукторлар ишлаб турибди. Радиоузел орқали комбинат коллективининг меҳнатда эришаётган муваффақиятлари, илғор ишчиларнинг иш методлари ҳақида суҳбатлар уюштирилмоқда. Яқин кунлар ичида комбинатнинг бошқа цехларига ҳам радиорепродукторлар ўрнатилади.

ИЛМИЙ-АТЕИСТИК ПРОПАГАНДА КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

Табиий ва илмий билимларни пропаганда қилучи республика музейининг лекторияси ва илмий ходимлари Тошкентда ва қишлоқ районларида илмий-атеистик пропагандани кучайтириб юбордилар.

1954 йилнинг ўтган 6 ойи ичида музей илмий ходимлари томонидан Тошкент, Хоразм, Бухоро, Наманган, Фарғона областьларида ва Қорақалпоғистон АССР да илмий атеистик темаларда 100 дан ортиқ лекция ўқилди. Бу лекцияларга 10 мингга яқин киши қатнашди. Лекциялар кўргазмали материаллар ва кўчма виставка блан қўшиб олиб борилди. Музейнинг табиий-илмий, атеистик темалардаги кўчма виставкалари Оққўрғон, Тошкент, Янгийўл, Юқоричирчиқ районларида ва Тошкент шаҳрининг кино-театрлари, парклари, маданият уйларида ҳам кўрсатилди.

Ҳозир музей илмий ходимлари илмий-атеистик темада қизиқарли янги кўчма виставка ташкил қилдилар. Бу кўчма виставкада «Ислом динининг реакцион роли ва синфий моҳияти», «Шариат қонуни — хотин-қизларни эзиш қуролидир», «Совет ҳокимияти ўзбек хотин-қизларига нималар берди» каби бўлимлар бор.

ШАХМАТ ТУРНИРИ

Округ офицерлар Уйи маданият ва истироҳат боғида «Энергия» кўнгилли спорт жамиятининг биринчилиги учун республика биринчи шахмат турнири очилди. Бунга Ўзбекистон электростанциялари ва электр саноати касаба союз ишчиларидан 14 шахматчи қатнашади.

Тошкент биринчи разрядчиси З. Хўжаев конкурсдан ташқари ўйнайди. Ўйиннинг учинчи даврасидан сўнг Шумихин (Чирчиқ), Суходров, Гуревич, Хачатуров, Воинов, З. Хўжаев (Тошкент) ва С. Почення (Фарҳод ГЭС) олдинга ўтиб олдилар.

Тошкент шаҳар биринчилиги учун шахмат бўйича ярим финаль турнири ҳам шу маданият ва истироҳат боғида бошланди. Бунда биринчи разрядга эга бўлган 24 шахматчи қатнашмоқда. Шахмат бўйича ярим финаль ўйнаётганлардан Бирбрагер («Наука») ва Надеждин («Строитель») лар олдинда бормоқдалар.

Шунингдек М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғида Тошкент шаҳар биринчилиги учун хотин-қизлар командасининг шахмат бўйича ярим финаль ўйини бошланди.

«ШАРҚ ЮЛДУЗИ» ЖУРНАЛИНИНГ 8-НЧИ СОНИ ЧИҚДИ

«Шарқ юлдузи» журналининг бу сонида Асқад Мухторнинг «Опа-сингиллар» романининг давоми босилган. Бу романда ўзбек хотин-қизларининг 1925-нчи йиллардаги эрк ва ҳуқуқ учун олиб борган мардона курашлари ҳикоя қилинади. Бундан ташқари журналнинг проза материаллари эрасида Жуманиёз Шариповнинг «Саодат» номли повестидан парча, О. Ёқубовнинг «Баҳор кунларининг бирида...» ҳикояси босилган.

Журналнинг «танқид ва библиография бўлимида Сарвар Азимовнинг ўзбек халқининг севимли шоири Ҳамид Олимжон ижодий фаолияти ҳақидаги мақоласининг давоми, А. Ҳайитметовнинг М. Бобоевнинг «Жанубий нуқтада» деган китобига ёзган рецензияси берилган.

Бу соннинг поэзия бўлимида шоира Зулфиянинг «Қишлоқ врачи» поэмасидан парча, Абулқосим Лоҳутийнинг Эрондаги ҳаёт ва Эрон халқининг озодлик, мустақиллик учун курашини жўшқин, лирик мисръалар блан тасвирловчи бирнеча шеърлари, Холид Расул, Адҳам Раҳмат, Рамз Бобожон ўртоқларнинг янги шеърлари босилган.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Ҳамза номли театрнинг ёзги биноси) — 25/VIII да **Муқимий**, 26/VIII да **Офтобхон**.

Тез кунда — **Фарҳод ва Ширин.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (кундуз), «ИСКРА» (кеч соат 9 гача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — янги бадиий фильм **Швед гугурти.**

НАВОИЙ номли — кеч соат 8 гача **Александр Матросов** кеч соат 8 ва 10 да **Махфий миссия** кеч соат 5 да: 1) **Москвада 1954 йилдаги 1-нчи Май байрами,** 2) **Краснодар яқинида,** 3) **Одесса.**

«ИСКРА» — кеч соат 9 дан **Парм ибодатхонаси** (1-нчи серия).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб **Мардлик мактаби.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кечқурун **Ўлимга маҳкум этилганлар фитнаси.**

КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кеч соат 10 да **Менинг хазинам.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК», ТЕЛЬМАН номли — **Швед гугурти.**

«9-НЧИ МАЙ» — **Африка** (иккала серия).

Германия Демократик Республикасида сайлаволди кампанияси

БЕРЛИН, 22 август. (ТАСС). Шу йил 17 октябрьда Германия Демократик Республикасининг халқ палатасига ва округ Халқ вакилликларига, шунингдек Катта Берлин Халқ вакиллигига ўтказиладиган сайловлар муносабати блан Германия Демократик Республикасининг шаҳарларида ва қишлоқларида сайловолди кампанияси жуда кучайтириб юборилди.

Германия сайланган Халқ палатаси, округ мажлислари ва Катта Берлин Халқ вакиллигининг Демократик Республикасидаги барча демократик партиялардан сайланган депутатлар сайловчиларнинг йиғилишларида ўз ишлари тўғрисида ҳисоб бермоқдалар.

Германия Демократик Республикасининг соғлиқни сақлаш министри Халқ палатаси депутати Л. Штейдле ўз сайловчилари олдида сўзга чиқиб, республиканинг меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш соҳасида эришган муваффақиятларини гапириб берди. 1948 йилдан то 1953 йилгача бўлган давр ичида, дейди Штейдле, республикада 100 тадан кўпроқ янги поликлиника ташкил қилинди. Шу давр ичида қишлоқ жойларида яна 250 та амбулатория очилди. Министр «Германия Демократик Республикасидаги соғлиқни сақлаш системаси бутун Германияда соғлиқни сақлаш учун намуна бўлиши мумкин», деб таъкидлади.

Қурилиш министрлигининг статс-секретари Ҳафранг Германия Демократик Республикасида уй-жой қурилиши соҳасида эришилган муваффақиятлар тўғрисида гапирди. У айтдики, уй-жой қуриш плани 1953 йилда 63 процент деярлик ошириб бажарилди. Бу йил якка тартибда бўладиган қурилишлар ва ишчилар учун кооператив томонидан қуриладиган уй-жой қурилишига давлат 150 миллион марка маблағ бермоқда.

Халқ палатасининг депутати, Германия Демократик Республикаси Молия министрлигининг статс-секретари В. Румпф Берлин машинасозлик заводи меҳнаткашларининг йиғилишида ўз фаолияти тўғрисида ҳисоб берди. У меҳнаткашларнинг даставвал меҳнат соҳасидаги ғайрати ва матонатлари уларнинг турмуш даражасини юксалтирувчи негиз эканлигини, мана шундай ғайрат натижасида Германия Демократик Республикаси корхоналари маҳсулот чиқаришни кейинги тўрт йил ичида тўрт баравардан зиёдроқ кўпайтирганликларини таъкидлаб гапирди.

Халқ сайлаган вакиллар ўз фаолиятлари тўғрисида ҳисоб бераётган сайловчиларнинг йиғилишлари сиёсий кўтаринкилик ғоят юксалган вазиятда ўтмоқда.

Брюссельдаги кенгаш тугади

БРЮССЕЛЬ, 22 август (ТАСС). «Европа мудофаа бирлашмаси» тўғрисидаги шартномани имзолаган олтита Ғарбий Европа мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг Брюссельда тўрт кун давом қилган кенгаши 22 августда ўз ишини тамомлади. Бу кенгашни тамомлаш дастлаб 20 августга мўлжаллланганлиги тўғрисида илгари хабар бериб ўтилган эди. Броқ, кенгаш қатнашчилари ўртасида жиддий ихтилофлар туғилганлиги натижасида бу кенгаш чўзилиб кетди.

Аввалги мажлислар каби бу сафар ҳам ёпиқ ҳолда ўтказилган 21 август мажлиси соат 19 да бошланди ва музокаралар 6 соат давом қилгандан кейин жуда кеч тамом бўлди. Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, бу мажлис «тўполон шароитида, ҳаттоки, фожиали тусда ўтди». Франция министрлар советининг раиси Мендес-Франс томонидан киритилган ва «Европа армияси» тўғрисидаги шартноманинг моҳиятига халал етказмай, унинг детальларини ўзгартиришга тааллуқли бўлган таклифларни Бельгия ташқи ишлар министри Спаакнинг «қарши таклифлари» блан келиштириш учун шу мажлисда яна уриниб кўрилди. Спаакнинг бу «қарши таклифлари» кенгашнинг бошқа беш қатнашчиси томонидан маъқулланган эди. Маълумки, Спаак Францияга шартномани ўзгартирмай, ратификация қилишни, сўнгра, шартнома кучга киргандан кейин Мендес-Франс таклифларини кўриб чиқишни таклиф этган эди.

Броқ, француз таклифлари блан кенгашдаги бошқа қатнашчиларнинг қарши таклифларини келиштириш мумкин бўлмади.

Матбуотнинг ёзишига қараганда, Брюссель кенгашида расмий равишда қатнашмаётган АҚШ 21 августдаги мажлис вақтида жуда қаттиқ ҳаракат қилган. «Журналь дю Диманш»нинг ёзишича, «Европа кўмир ва пўлат бирлашмаси» ҳузуридаги Америка вакили Брюс 21 августда Брюссель кенгаши қатнашчиларига ва биринчи навбатда Мендес-Франсга тазъйиқ ўтказмоқ учун жуда кўп уринган.

Соат тахминан 23 да, яъни музокаралар жуда қизиб турган бир пайтда, Брюс ва Американинг Брюсселъдаги элчиси Элжер министрлар мажлис қилиб турган бинога кириб келган. Америка дипломатлари буерда икки соатдан кўпроқ, яъни мажлис тамом бўлгунча турганлар. АҚШнинг Брюссель кенгаши қатнашчиларига ва биринчи навбатда Мендес-Франсга янги тазъйиқ ўтказишдан мақсади музокараларнинг барбод бўлишига йўл қўймасликдан ва бу блан «Европа мудофаа бирлашмаси» Ғарбий Европа мамлакатларида кундан-кунга беобрў бўлаётганлигига қарамай, уни кучга киргизишни тезлатишдан иборатдир. АҚШ давлат секретари Даллеснинг кеча Мендес-Франсга юборган нотаси ҳам шу мақсадни кўзда тутган эди. Ғарбий Германия радиосининг кўрсатишича, бу нотада, Брюссель кенгаши битимга келур, деган умид билдирилган.

Черчилль ҳам Брюссель кенгашида иштирок қилаётган канцлер Аденауэрга мактуб юборган. Франс Пресс агентлигининг Лондон мухбири берган хабарида айтилишича, Черчилль ўзининг шу мактубида «Аденауэр Франция блан муроса қилишга яна уриниб кўрсин деб талаб қилган».

Франс Пресс агентлигининг хабарига қараганда, 22 августда кечқурун бўлган охирги мажлисдан кейин эълон қилинган ахборотда, «узоқ дискуссия бўлганлигига қарамай» олти мамлакат делегацияси «битимга келаолмадилар» дейилади. Ахборотда кенгаш қатнашчиларининг «Европа сиёсати» ўзгармай қолади, деб таъкидланган.

АҚШнинг ташаббуси блан Брюсселъда чақирилган ва Европада олти мамлакатнинг бекик ҳарбий блокини тузиш йўли блан герман милитаризмини қайтадан тиклашни тезлаштиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган бу кенгашнинг муваффақиятсизликка учраганлиги Америка сиёсатининг яна бир мағлубиятга учраганлигидан далолат беради. Франс Пресс агентлигининг Вашингтондаги мухбири Вольфнинг таъкидлаб айтишича, «Брюссель кенгашининг тамом бўлгани тўғрисида биринчи хабар келиши бланоқ Вашингтонда жуда жиддий дипломатик муваффақиятсизлик рўй берибди, деган таассурот туғилди».

ПАРИЖ, 22 август (ТАСС). Франс Пресс агентлиги хабар беради: Франция министрлар советининг раиси Мендес-Франс 23 августда Лондонга бориб, у ерда Англия бош министри Черчилль блан кенгаш ўтказади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Эълонлар бўлими — 38142

Р 07907 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1452.